

Ажил мэргэжлийн чиг баримжаа ОЛГОХ ЗӨВЛӨГӨӨ

Монгол Улс, 2015 оны 4-р сар

Константин Лусиан Пиржол

АМЧБ-ы зөвлөх, ахлах мэргэжилтэн/Олон улсын сургагч багш

mail@pirjol.de

Энэ сургалтын зорилго нь...

Агуулга – ерөнхий

Зөвлөгөөний үйл явц: Дүр зургийг гаргах

Кэйс менежмент

Олон төрөл зүйлийн менежмент

Чанар

Хяналт үнэлгээ

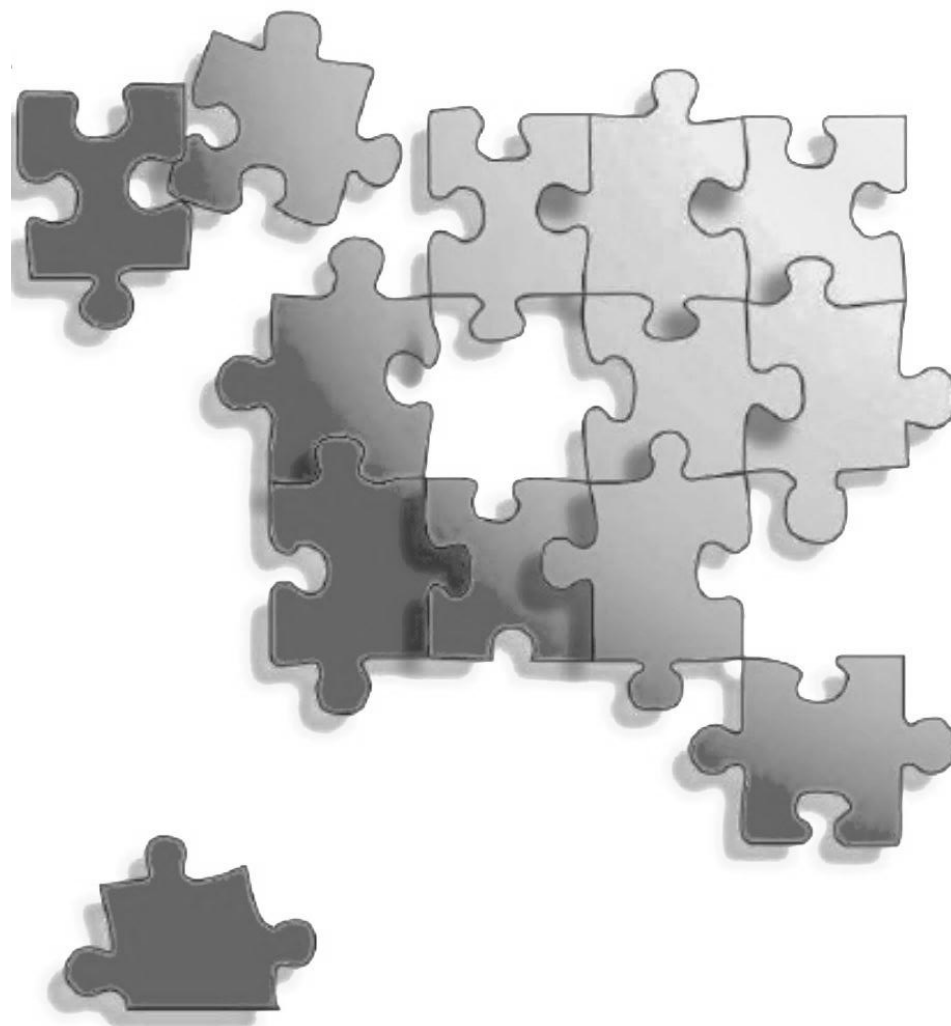
Ханын цаас

Сэдэв	Та онцгойлон юунд илүү сонирхолтой вэ?	Энэ сэдвийн хүрээнд хамгийн сайн болсон зүйл юу вэ?	Юуг илүү сайн хийж болох байсан бэ?	Энэ сэдвийн яг юу нь танд хамгийн их таалагддаг вэ?	Энэ сэдвийн юунд та дургүй вэ?
Дүр зургийг гаргах					
Кэйс менежмент					
Олон төрөл зүйлийн менежмент					
Чанар					
Хяналт үнэлгээ					

Сургалтын ерөнхий зураглал

Дүр зургийг гаргах – Үйлчлүүлэгчийн дүр зургийг боловсруулах

Үйлчлүүлэгчийн зүгээс харахад: Ажлын шийдвэр

Үйлчлүүлэгчийн зүгээс харахад: Ажлын шилжих хөдөлгөөн

- Өөрөөс үүдэлтэй шийдвэр
- Орчноос хамааралтай шийдвэр

Хүн

- Суралцах үйл явц
- Сэтгэл зүйн үйл явц
- Тохируулах үйл явц
- Тохиролцох үйл явц
- Шийдвэрийн үйл явц
- Биелүүлэх үйл явц

Үйл явцыг тодорхойлох

- Суралцах нөхцөл байдал
- Нийгэм-соёл, нийгэм-эдийн засгийн нөхцөл байдал
- Байгалийн хүрээлэн буй орчны нөхцөл байдал

Хүрээлэн буй орчин

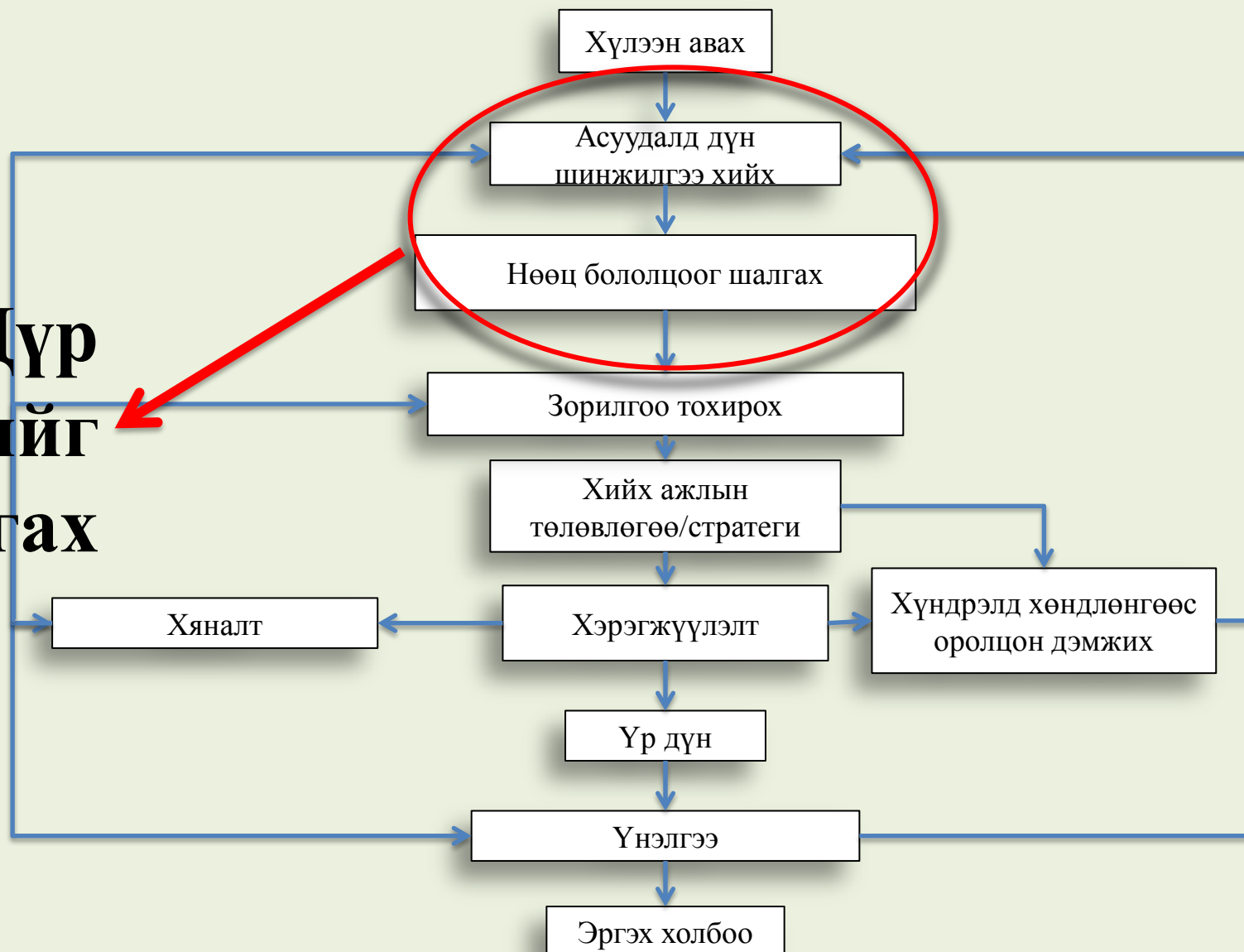
Structures and processes of job transition according to Bußhoff 1998

Зөвлөхийн зүгээс харахад: зөвлөгөөний үйл

ЯВЦ

Дүр
зургийг
гаргах

Гол асуултууд

- Үйлчлүүлэгчийн гол гол чанарууд юу вэ?
- Үйлчлүүлэгч ямар туршлагатай вэ?
- Үйлчлүүлэгчийн сонирхол юу вэ?
- Үйлчлүүлэгч юунд сайн бэ?
- Бусад хүмүүс үйлчлүүлэгчээс ямар шинж чанар олж хардаг вэ?
- Түүнд ажилтай байна гэдэг юу гэсэн үг вэ?

Сэтгэл зүйн тест?

Source: <http://www.medical-centar.hr/wp-content/uploads/2013/08/schubler-1024x322.jpg> (20.03.2015)

Сэтгэл зүйн тест

1. Гүйцэтгэлийн тест

1.1 оюун ухааны тест

1.2 анхаарал төвлөрөлтийн тест

1.3 мэргэжилтэй холбоотой тест

2. Сэдэл, хүсэлт эрмэлзлийн тест

2.1 Сонирхлын тест

2.2 Хандлагын тест

2.3 сэдэлжүүлэх тест

1. Хувийн зан чанарын (бүтэц) тест

Түүхээр аялах нь – Нүүр царай

Source: <http://www.gwup.org/infos/nachrichten/995-schaedeldeutung-und-co-> (20.03.2015)

Түүхээр аялах нь – Нүүр царай

Source: Bundesarchiv, Bild 146-1989-110-33 / CC-BY-SA

Зан чанарын тест

The screenshot shows the BBC website interface for a personality test. The main header includes the BBC logo, a search bar, and a navigation menu with categories like Nature, Wildlife Finder, Science, Prehistoric Life, Human Body & Mind, and Space. The page title is 'Science: Human Body & Mind'. The breadcrumb trail indicates the user is in 'BBC Science > Human Body & Mind > The Mind > Personality and individuality'. The test title is 'WHAT AM I LIKE? THE PERSONALITY TEST'. The test description states it is 20 questions long and should take about 10 minutes. It is divided into sections, with the first section being 'Planner or Spontaneous?'. The first question asks 'When you go on holiday, what do you prefer to do?' with four options: a. Plan every detail in advance, b. Plan a rough itinerary in advance, leaving some time free, c. Look at a few options in advance, but only really decide when you're there, and d. You rarely plan, just book at the last minute and go with the flow. The second question asks 'What statement best describes how you do your regular grocery shop?' with four options: a. You make a detailed list of everything you need to buy, b. You make a rough list to jog your memory, c. You don't make a list, as you think it's a waste of time, and d. You don't do a regular shop, you just go when you need to.

BBC Home Search [Explore the BBC](#)

23 February 2014
[Accessibility help](#)
[Text only](#)

[BBC Homepage](#)

[Science & Nature Homepage](#)

In Human Body & Mind:

- The mind
- Psychology - an overview
- Personality and individuality
- Emotions and instincts
- Brain
- Intelligence and memory
- Mental disorders
- The body
- Brain Sex
- Sleep

[Contact Us](#)

Like this page?
[Send it to a friend!](#)

Science: Human Body & Mind

Nature Wildlife Finder Science Prehistoric Life Human Body & Mind Space

You are here: [BBC Science](#) > [Human Body & Mind](#) > [The Mind](#) > Personality and individuality

WHAT AM I LIKE ?

THE PERSONALITY TEST

What's your personality type?

Find out with the 'What Am I Like?' Personality test.

- This test is 20 questions long and should take about 10 minutes
- It is made up of four sets of five questions and you will find out about a different aspect of your personality after every five questions
- At the end of the test you will be assigned one of 16 possible personality types
- This personality test can't tell you exactly what you are like. No survey can predict personality type with 100 % accuracy. Experts say we should use personality type descriptions to better understand ourselves and others, but shouldn't feel restricted by our results
- The test was developed for the television programme 'What Am I Like? The Personality Test'
- It is a simplified personality test based on personality type theory, devised by psychologists
- It is not a replacement for the full Myers-Briggs Type Indicator® questionnaire and the results are not intended to be the psychometric or practical equivalent to MBTI® questionnaire results

Section 1: Planner or Spontaneous?

1) When you go on holiday, what do you prefer to do?

- a. Plan every detail in advance
- b. Plan a rough itinerary in advance, leaving some time free
- c. Look at a few options in advance, but only really decide when you're there
- d. You rarely plan, just book at the last minute and go with the flow

2) What statement best describes how you do your regular grocery shop?

- a. You make a detailed list of everything you need to buy
- b. You make a rough list to jog your memory
- c. You don't make a list, as you think it's a waste of time
- d. You don't do a regular shop, you just go when you need to

Source: http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/mind/surveys/whatamilike/static_quiz.shtml (13.03.2015)

Зан чанарын тест

The Kingdomality Personal Preference Profile

Source: <http://www.cmi-lmi.com/enterppp.html> (13.03.2015)

CAREER
puppy

Find your path...
...make your mark

 search

[Home](#)
[Who We Are](#)
[Take an Assessment](#)
[Careers](#)
[Big Dog Forums](#)
[Research](#)
[Login](#)
[Sign-up](#)

Take the Strong Interest Inventory® Instrument

Welcome!

By completing the Strong Interest Inventory you'll be on your way to learning new insights that will help you with your career quest. The results provide time-tested and research-validated information to assist in your search for a rich and fulfilling career. You will receive the IStart Strong report that zeros in on the occupations potentially most satisfying to YOU.

If you are interested in another version of the report, please email us your request at the time of payment. The assessment takes less than 30 minutes to complete! If your school or organization already has a Career Puppy subscription **you will receive your results within 24 hours.**

If you are an individual who has not yet signed up for Career Puppy you can take the assessment for free and for \$29.00 you will receive the IStart Strong report and a year long subscription that allows you to access all of the Career Puppy features, including dynamic videos and print, on-line experts and more! To purchase your results and gain full access to CareerPuppy.com simply click on the "Flea" Market tab at the bottom of this page and follow the steps to process payment!

Please make sure you include the email address for where the report should be sent. For example, if you are a career counselor working with a student and would like to receive the results directly, please include your email address. Otherwise, Career Puppy will not have the necessary information to share the results.

If you decide to save your assessment part way through and return later don't forget to save the User ID number you receive upon saving! When you want to return and continue, simply [Click Here](#) and enter the following information:

Log in: careerpuppy

Password: Results1 (case sensitive)

Then enter the User ID number you received upon savings your results. Next, click Resume to continue!

If you have any questions, please contact your Career Puppy Team at info@careerpuppy.com.

Let's get started!

Fill out the form below to take the assessment:

First Name Last Name

Age

Gender

Male

Female

Have Registration

Were you sent here by a counselor?

Do you have a registration code?

[Click here](#) to register first to take test for free!

*You must use this code on registration for it to work. If you have already registered, please [contact us](#) for help with this.

Myers-Briggs Төрлийн шалгуур үзүүлэлт

The screenshot shows the website for the Myers & Briggs Foundation. At the top left is the 'mbti' logo, a stylized four-pointed star. To its right is the text 'THE Myers & Briggs FOUNDATION'. Below this is a navigation bar with six items: 'My MBTI® PERSONALITY TYPE', 'TYPE IN EVERYDAY LIFE', 'USING TYPE AS A PROFESSIONAL', 'MORE ABOUT TYPE', 'ABOUT US', and 'MBTI® CERTIFICATION'. The main content area has a purple header 'My MBTI® Personality Type' and a breadcrumb trail 'Home > My MBTI® Personality Type'. On the left side, there is a magnifying glass over a document with 'PINTPINTPINT' repeated, and a quote: "IT IS UP TO EACH PERSON TO RECOGNIZE HIS OR HER TRUE PREFERENCES." by Isabel Briggs Myers. The main text area contains five sections with blue underlined titles: 'MBTI® Basics', 'Take the MBTI® Instrument', 'Hiring an MBTI® consultant', 'My MBTI® Results', and 'Understanding MBTI® Type Dynamics'. Each section has a short paragraph of text.

THE Myers & Briggs FOUNDATION

My MBTI® PERSONALITY TYPE | TYPE IN EVERYDAY LIFE | USING TYPE AS A PROFESSIONAL | MORE ABOUT TYPE | ABOUT US | MBTI® CERTIFICATION

My MBTI® Personality Type

[Home](#) > My MBTI® Personality Type

MBTI® Basics

What the Myers-Briggs Type Indicator® instrument is and what it measures. Information on the sixteen types, the eight preferences and other tools for helping you with a basic understanding of personality type.

Take the MBTI® Instrument

Where and how to take the MBTI® personality assessment and get your personal one-on-one or group feedback. Sources and suggestions for finding MBTI qualified administrators.

Hiring an MBTI® consultant

What to look for when you bring in a consultant to administer the MBTI® instrument.

My MBTI® Results

Why interactive feedback and your personal verification are keys to finding your best-fit type plus suggestions for helping you choose the MBTI type that is right for you.

Understanding MBTI® Type Dynamics

Your MBTI type is more than the sum of its parts. Learn about the importance of understanding whole type, the interactions of your preferences and how different preferences emerge as you mature.

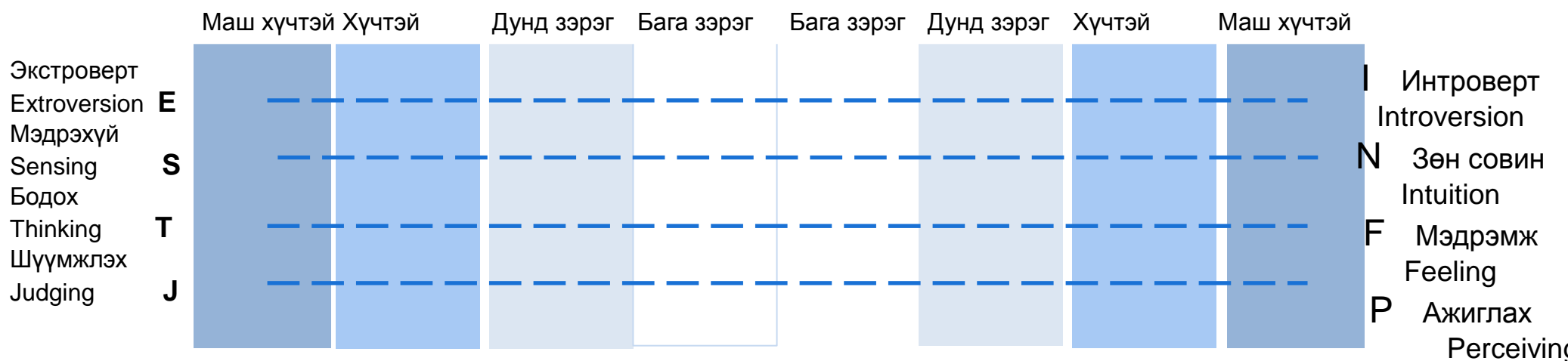
"IT IS UP TO EACH PERSON TO RECOGNIZE HIS OR HER TRUE PREFERENCES."
Isabel Briggs Myers

Sources: <http://www.myersbriggs.org/my-mbti-personality-type/> (13.03.2015)

MB Төрлийн шалгуур үзүүлэлт

Та ямар зан чанартай хүн бэ?

Сонголтын төрөл

Сонголтын утга

МВ Төрлийн шалгуур үзүүлэлт

ENGLISH ▾ LOG IN

TAKE THE TEST

TAKE THE TEST

PERSONALITY TYPES

PREMIUM PROFILES

MEMBERS AREA

FREE PERSONALITY TEST

Takes less than 12 minutes.

Answer honestly, even if you don't like the answer.

Try not to leave any "neutral" answers.

0%

You find it easy to introduce yourself to other people.

AGREE DISAGREE

A logical decision is always the best, even when it hurts someone's feelings.

AGREE DISAGREE

You try to respond to your e-mails as soon as possible and cannot stand a messy inbox.

AGREE DISAGREE

You don't usually initiate conversations.

AGREE DISAGREE

You find it easy to stay relaxed and focused even when there is some pressure.

AGREE DISAGREE

You often get so lost in thoughts that you ignore or forget your surroundings.

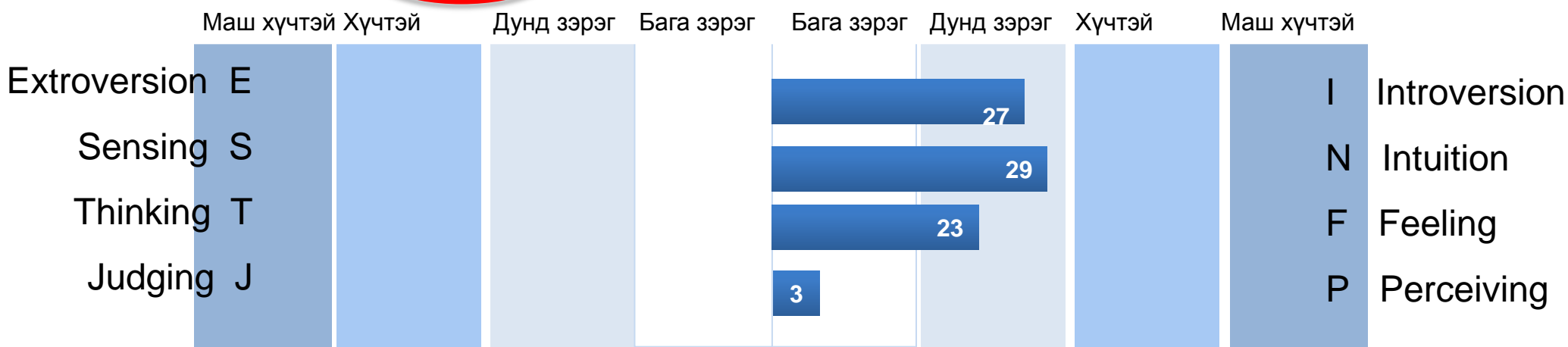
AGREE DISAGREE

NEXT ▶

Source: <http://www.16personalities.com/free-personality-test> (13.03.2015)

MB Төрлийн шалгуур үзүүлэлт – Жишээ

Сонголтын төрөл: **INFP**

Сонголтын утга I27 N29 F 23 P3

МВ Төрлийн шалгуур үзүүлэлт

Та ямар зан чанартай хүн бэ?

Use the questions on the outside of the chart to determine the four letters of your Myers-Briggs type. For each pair of letters, choose the side that seems most natural to you, even if you don't agree with every description.

1. Are you outwardly or inwardly focused? If you:

- Could be described as talkative, outgoing
- Like to be in a fast-paced environment
- Tend to work out ideas with others, think out loud
- Enjoy being the center of attention

then you prefer
E
Extraversion

- Could be described as reserved, private
- Prefer a slower pace with time for contemplation
- Tend to think things through inside your head
- Would rather observe than be the center of attention

then you prefer
I
Introversion

2. How do you prefer to take in information? If you:

- Focus on the reality of how things are
- Pay attention to concrete facts and details
- Prefer ideas that have practical applications
- Like to describe things in a specific, literal way

then you prefer
S
Sensing

- Imagine the possibilities of how things could be
- Notice the big picture, see how everything connects
- Enjoy ideas and concepts for their own sake
- Like to describe things in a figurative, poetic way

then you prefer
N
Intuition

ISTJ
Responsible, sincere, analytical, reserved, realistic, systematic. Hardworking and trustworthy with sound practical judgment.

ISFJ
Warm, considerate, gentle, reserved, pragmatic, thorough. Devoted caretakers who enjoy being helpful to others.

INFJ
Idealistic, organized, insightful, dependable, compassionate, gentle. Seek harmony and cooperation, enjoy intellectual stimulation.

INTJ
Innovative, independent, strategic, logical, reserved, insightful. Driven by their own original ideas to achieve improvements.

ISTP
Action-oriented, logical, analytical, spontaneous, reserved, independent. Enjoy adventure, skilled at understanding how mechanical things work.

ISFP
Gentle, sensitive, nurturing, helpful, flexible, realistic. Seek to create a personal environment that is both beautiful and practical.

INFP
Sensitive, creative, idealistic, perceptive, caring, loyal. Value inner harmony and personal growth, focus on dreams and possibilities.

INTP
Intellectual, logical, precise, reserved, flexible, imaginative. Original thinkers who enjoy speculation and creative problem solving.

ESTP
Outgoing, realistic, action-oriented, curious, versatile, spontaneous. Pragmatic problem solvers and skillful negotiators.

ESFP
Playful, enthusiastic, friendly, spontaneous, tactful, flexible. Have strong common sense, enjoy helping people in tangible ways.

ENFP
Enthusiastic, creative, spontaneous, optimistic, supportive, playful. Value inspiration, enjoy starting new projects, see potential in others.

ENTP
Inventive, enthusiastic, strategic, enterprising, inquisitive, versatile. Enjoy new ideas and challenges, value inspiration.

ESTJ
Efficient, outgoing, analytical, systematic, dependable, realistic. Like to run the show and get things done in an orderly fashion.

ESFJ
Friendly, outgoing, reliable, conscientious, organized, practical. Seek to be helpful and please others, enjoy being active and productive.

ENFJ
Caring, enthusiastic, idealistic, organized, diplomatic, responsible. Skilled communicators who value connection with people.

ENTJ
Strategic, logical, efficient, outgoing, ambitious, independent. Effective organizers of people and long-range planners.

3. How do you prefer to make decisions? If you:

- Make decisions in an impersonal way, using logical reasoning
- Value justice, fairness
- Enjoy finding the flaws in an argument
- Could be described as reasonable, level-headed

then you prefer
T
Thinking

- Base your decisions on personal values and how your actions affect others
- Value harmony, forgiveness
- Like to please others and point out the best in people
- Could be described as warm, empathetic

then you prefer
F
Feeling

4. How do you prefer to live your outer life? If you:

- Prefer to have matters settled
- Think rules and deadlines should be respected
- Prefer to have detailed, step-by-step instructions
- Make plans, want to know what you're getting into

then you prefer
J
Judging

- Prefer to leave your options open
- See rules and deadlines as flexible
- Like to improvise and make things up as you go
- Are spontaneous, enjoy surprises and new situations

then you prefer
P
Perceiving

МВ Төрлийн шалгуур үзүүлэлт – Жишээ

Та ямар зан чанартай хүн бэ?

Use the questions on the outside of the chart to determine the four letters of your Myers-Briggs type. For each pair of letters, choose the side that seems most natural to you, even if you don't agree with every description.

1. Are you outwardly or inwardly focused? If you:

- Could be described as talkative, outgoing
- Like to be in a fast-paced environment
- Tend to work out ideas with others, think out loud
- Enjoy being the center of attention

then you prefer
E
Extraversion

- Could be described as reserved, private
- Prefer a slower pace with time for contemplation
- Tend to think things through inside your head
- Would rather observe than be the center of attention

then you prefer
I
Introversion

2. How do you prefer to take in information? If you:

- Focus on the reality of how things are
- Pay attention to concrete facts and details
- Prefer ideas that have practical applications
- Like to describe things in a specific, literal way

then you prefer
S
Sensing

- Imagine the possibilities of how things could be
- Notice the big picture, see how everything connects
- Enjoy ideas and concepts for their own sake
- Like to describe things in a figurative, poetic way

then you prefer
N
Intuition

ISTJ
Responsible, sincere, analytical, reserved, realistic, systematic. Handworking and trustworthy with sound practical judgment.

ISFJ
Warm, considerate, gentle, responsible, pragmatic, thorough. Devoted caretakers who enjoy being helpful to others.

INFJ
Idealistic, organized, insightful, dependable, compassionate, gentle. Seek harmony and cooperation, enjoy intellectual stimulation.

INTJ
Innovative, independent, strategic, logical, reserved, insightful. Driven by their own original ideas to achieve improvements.

ISTP
Action-oriented, logical, analytical, spontaneous, reserved, independent. Enjoy adventure, skilled at understanding how mechanical things work.

ISFP
Gentle, sensitive, nurturing, helpful, flexible, realistic. Seek to create a personal environment that is both beautiful and practical.

INFP
Sensitive, creative, idealistic, perceptive, caring, loyal. Value inner harmony and personal growth, focus on dreams and possibilities.

INTP
Intellectual, logical, precise, reserved, flexible, imaginative. Original thinkers who enjoy speculation and creative problem solving.

ESTP
Outgoing, realistic, action-oriented, curious, versatile, spontaneous. Pragmatic problem solvers and skillful negotiators.

ESFP
Playful, enthusiastic, friendly, spontaneous, tactful, flexible. Have strong common sense, enjoy helping people in tangible ways.

ENFP
Enthusiastic, creative, spontaneous, optimistic, supportive, playful. Value inspiration, enjoy starting new projects, see potential in others.

ENTP
Inventive, enthusiastic, strategic, enterprising, inquisitive, versatile. Enjoy new ideas and challenges, value inspiration.

ESTJ
Efficient, outgoing, analytical, systematic, dependable, realistic. Like to run the show and get things done in an orderly fashion.

ESFJ
Friendly, outgoing, reliable, conscientious, organized, practical. Seek to be helpful and please others, enjoy being active and productive.

ENFJ
Caring, enthusiastic, idealistic, organized, diplomatic, responsible. Skilled communicators who value connection with people.

ENTJ
Strategic, logical, efficient, outgoing, ambitious, independent. Effective organizers of people and long-range planners.

3. How do you prefer to make decisions? If you:

- Make decisions in an impersonal way, using logical reasoning
- Value justice, fairness
- Enjoy finding the flaws in an argument
- Could be described as reasonable, level-headed

then you prefer
T

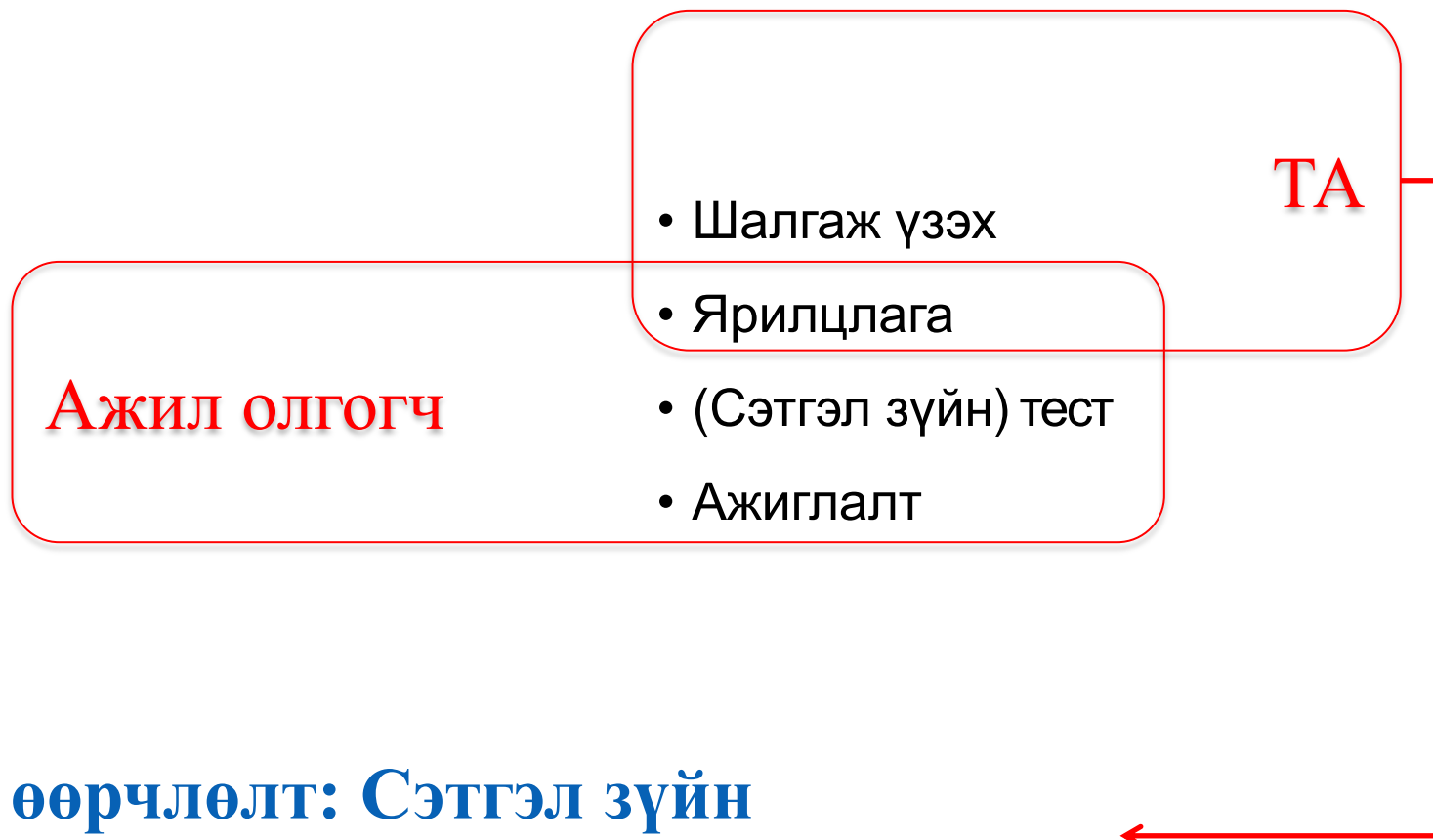
- Base your decisions on personal values and how your actions affect others
- Value harmony, forgiveness
- Like to please others and point out the best in people
- Could be described as warm, empathetic

then you prefer
F

INFP

Мэдрэмжтэй, бүтээлч, санаачлагч, авхаалжтай, халамжтай, үнэнч. Дотоод зохицол, хувийн өсөлт дэвшлийг үнэлдэг. Хүсэл мөрөөдөл, боломж дээр төвлөрдөг.

Ямар аргаар?

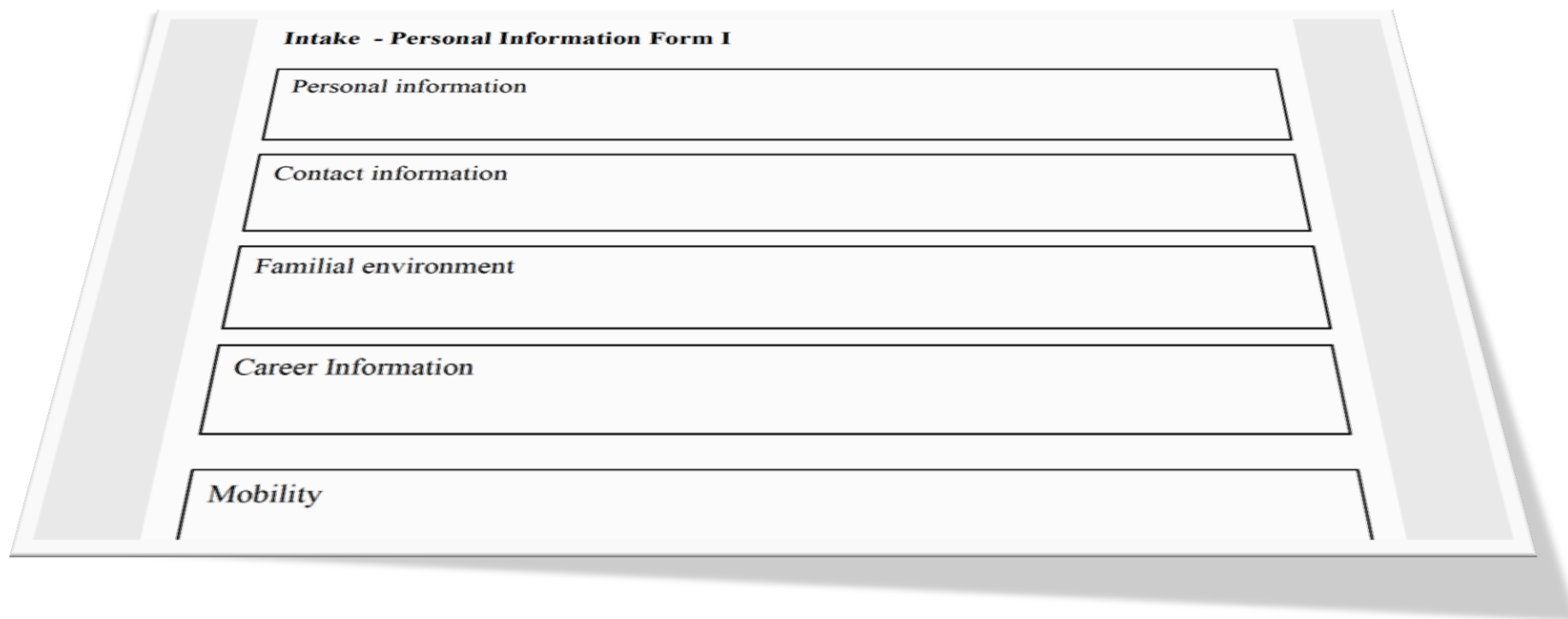

**Загвар өөрчлөлт: Сэтгэл зүйн
хэмжилтээс намтарын арга барил**

Дүр зургийг гаргах – Үйлчлүүлэгчийн дүр зургийг боловсруулах ...

...ГЭДЭГ НЬ ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН АЖЛЫН ДҮР ЗУРГИЙГ ГАРГАХАД ТУСЛАХ!

Intake - Personal Information Form I

<i>Personal information</i>
<i>Contact information</i>
<i>Familial environment</i>
<i>Career Information</i>
<i>Mobility</i>

Чадамжийг ойлгох

Source: http://www.uniques-online.com/ghwerbeagentur/images/kompetenz_sw_eyecatcher.jpg (11.03.2015)

Чадамжийн загвар

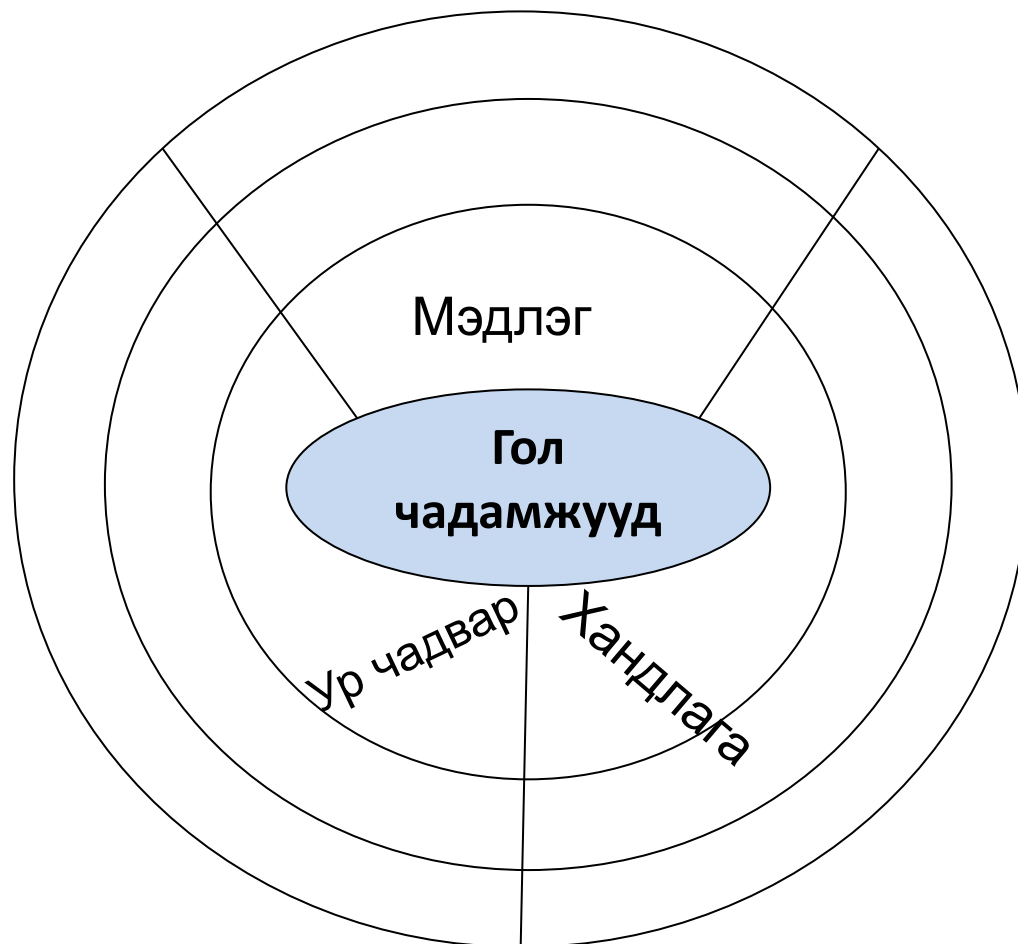
▶ Чадамж гэж юу вэ?

Мэдлэг

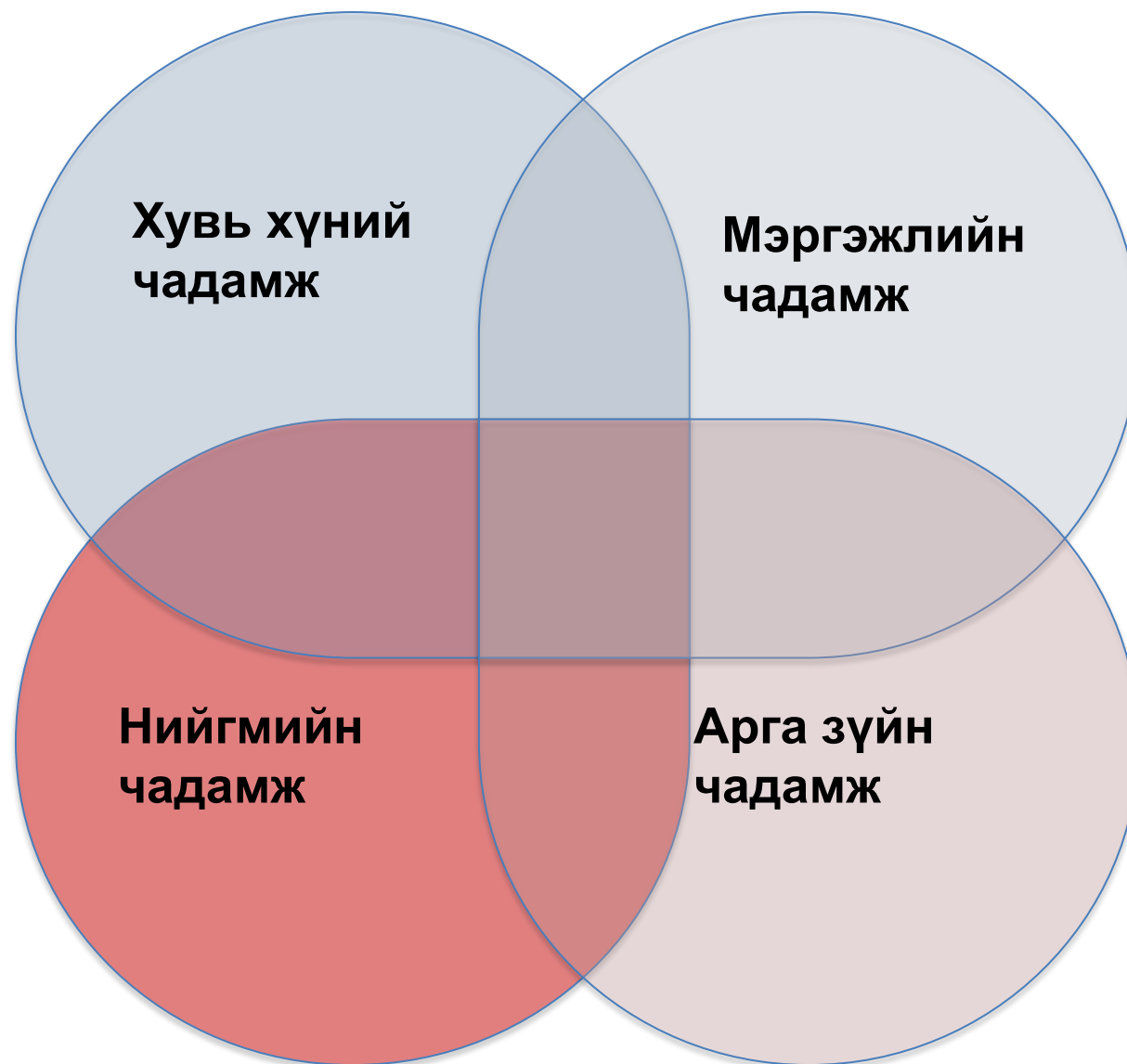
Ур чадвар

Хандлага

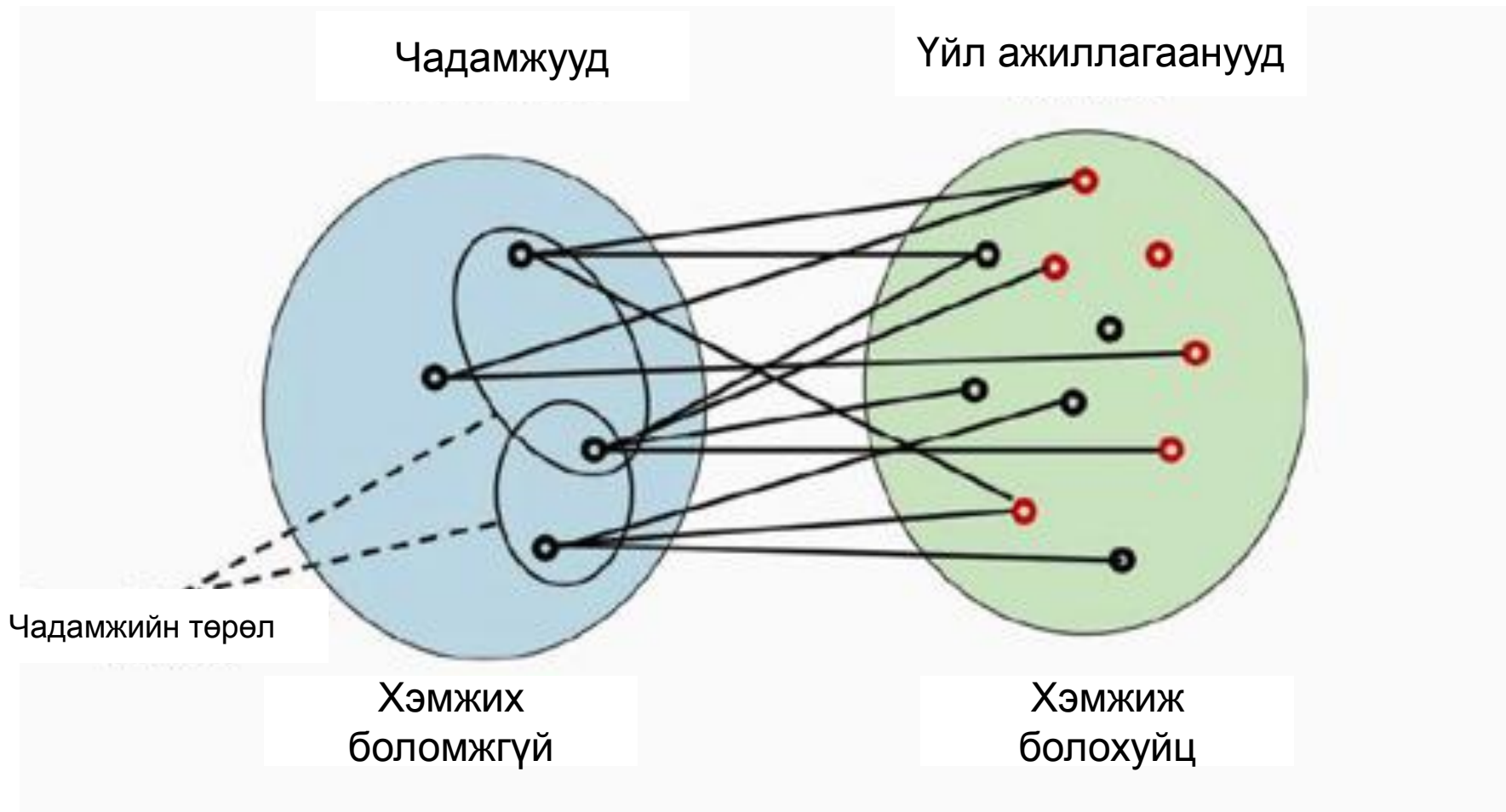
(Ёс зүй)

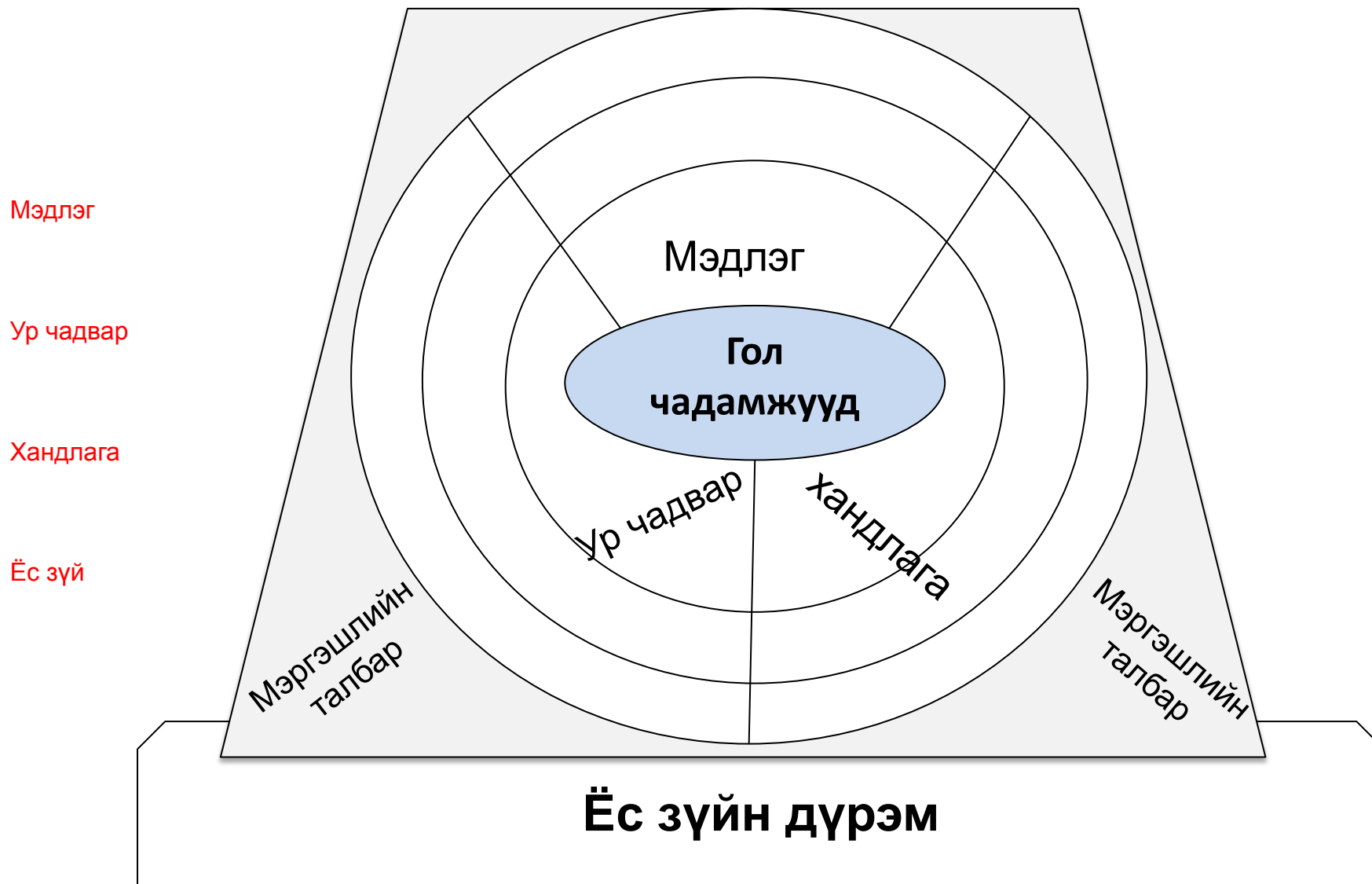
Чадамжийн загвар

Чадамжийг ХЭМЖИХ НЬ

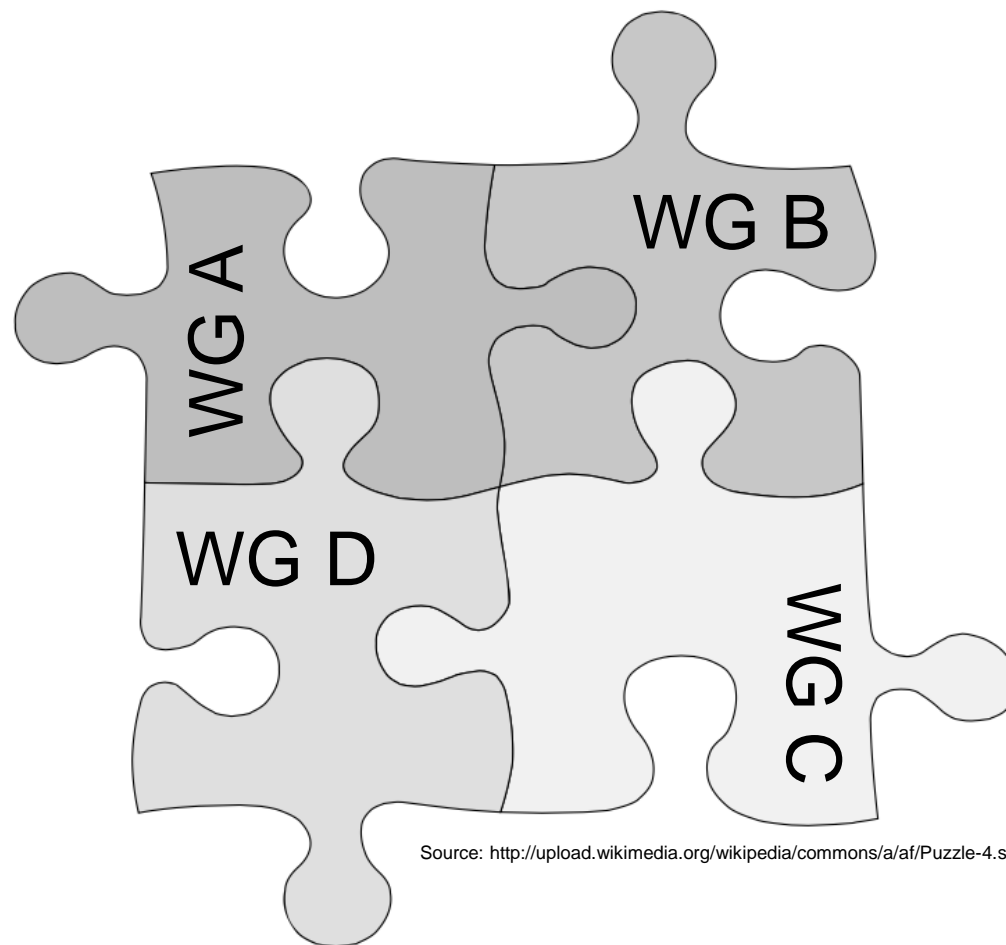

АМЧБ-ны чадамжийн загвар

according to Plant 2010: 10, modified

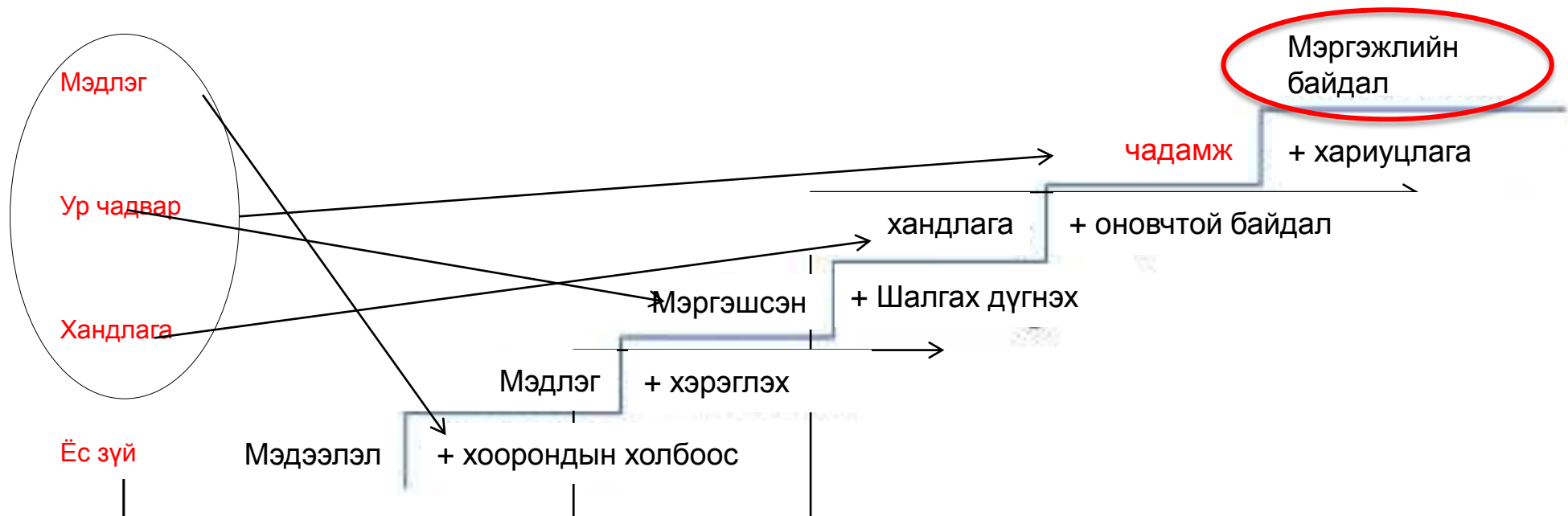
Толгой ажиллуулах ажил

Source: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/Puzzle-4.svg> © (25.03.2015)

15 МИН

Мэдээллээс хувь Мэргэжлийн байдал руу

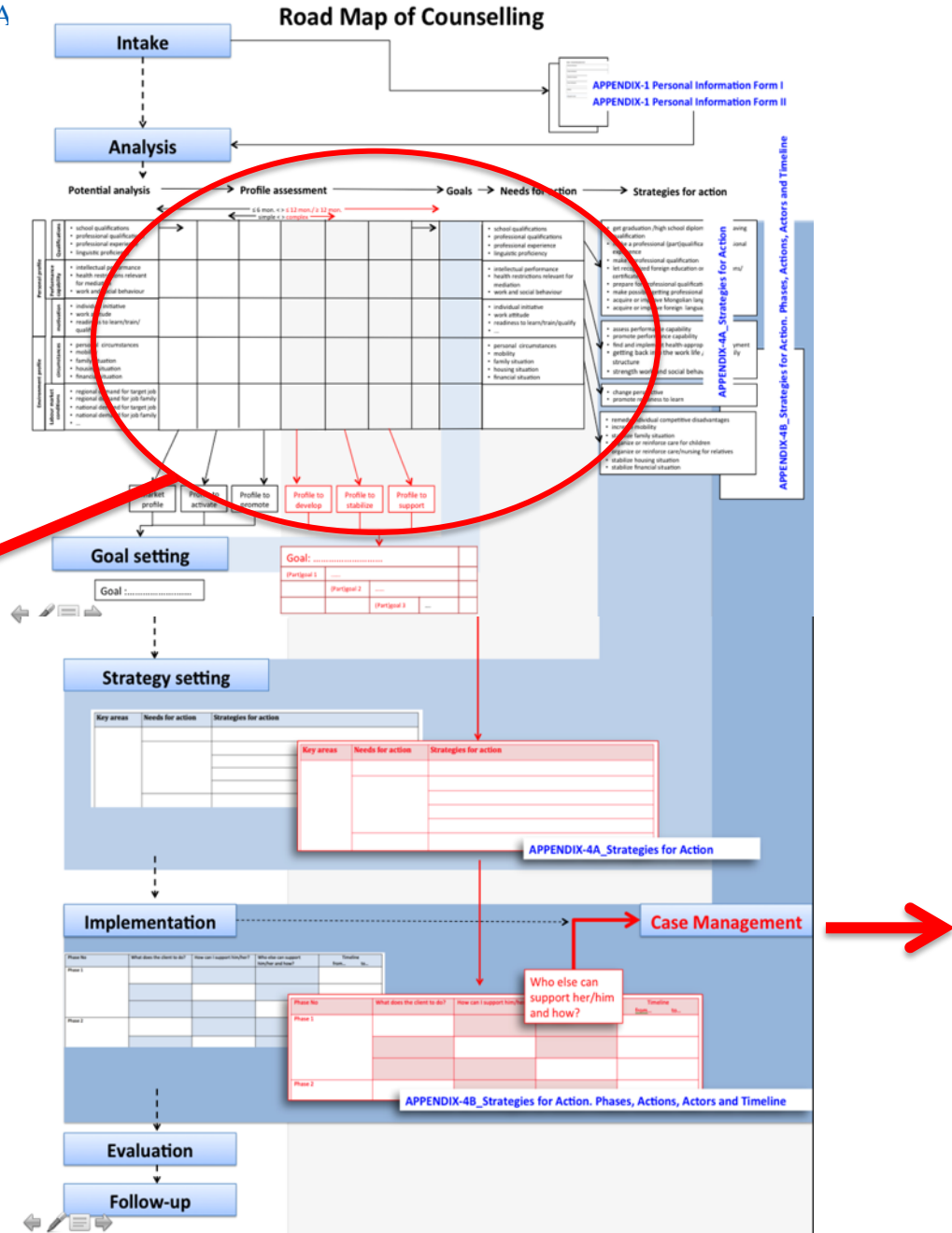

Source: WILDT 2011)

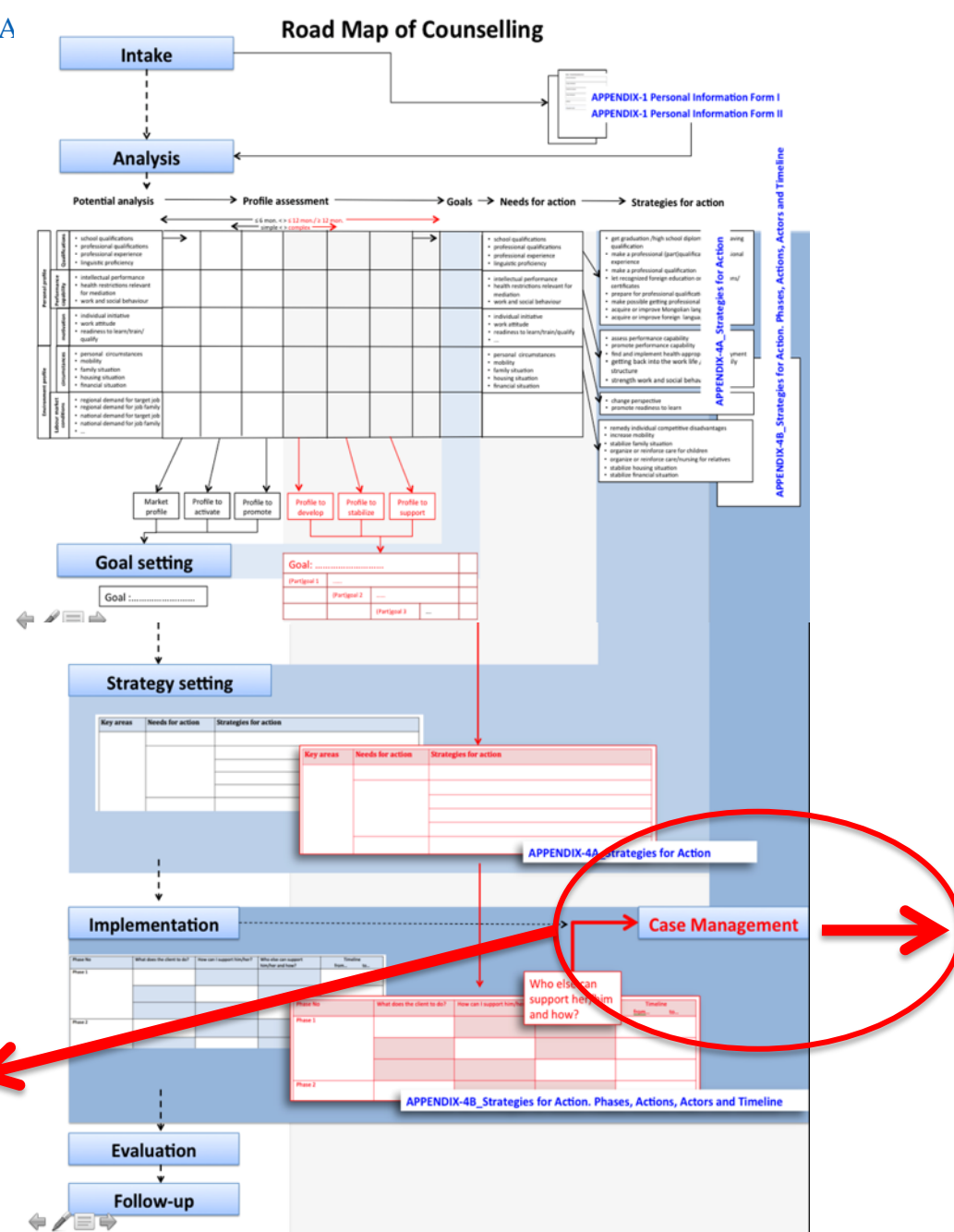
Зөвлөгөөний ерөнхий зураглал

Дүр зургийг гаргах

Зөвлөгөөний ерөнхий зураглал

Кейс менежмент

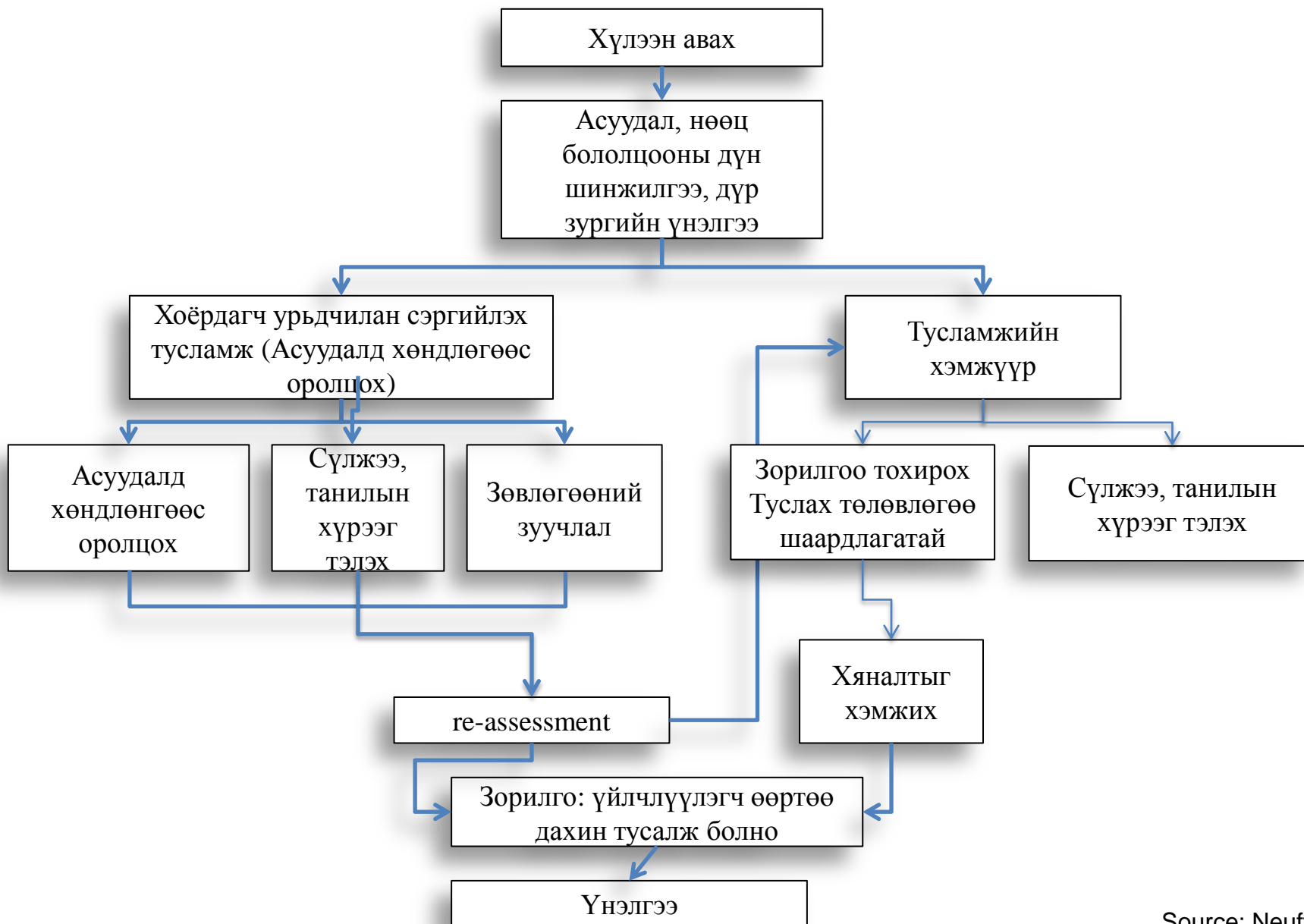
Зөвлөгөөний арга барил – Кэйс менежмент

Кэйс менежмент гэж юу вэ?

“хувь хүний эрүүл мэнд, халамж, боловсролын болон хөдөлмөр эрхлэлтийн хэрэгцээ шаардлагад нийцэх сонголт, үйлчилгээний дүн шинжилгээ, төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт, уялдаа холбоо, хяналт үнэлгээг зардалд хэмнэлттэй чанарын үр дүнд хүрэхэд дэмжих үүднээс боломжит нөөц бололцоо, харилцааг ашиглах цогц үйл явцыг хэлнэ.”

(Source: <http://www.cmsuk.org> (15.03.2015)).

Кэйс менежмент

ХЗМС-ийн өргөтгөл: орон нутагт танил талаа дээшлүүлэх

Оролцогч талуудын дүн шинжилгээ

Source: https://farm9.staticflickr.com/8450/7975205041_74f85a53a9_o.jpg Chris Potter ⓘ (25.03.2015)

Танилын хүрээгээ тэлэх – ганцаарчлан

ажиллах

Оролцогчдын дүн шинжилгээ

(1) АМЧБ үйлчилгээнд оролцогч талуудыг тодорхойлно уу. Одоо хамтарч ажиллаж байгаа, хамтарч ажиллах шаардлагатай болон хамтарч ажиллахыг хүсч байгаа хүмүүсийн жагсаалтыг гаргана уу. Самбар дээрх хүснэгтийг ашиглан дараах байдлаар ангилна уу:

- А хэсэг: та харилцаатай байх шаардлагатай талууд.
- В хэсэг : та харилцаатай байхыг хүсч буй талууд, гэвч одоог хүртэл энэ харилцааг тогтооход амжилт олоогүй, учир нь тэдгээр хүмүүсийн сонирхол бага.

- С хэсэг: Хамтарч ажиллах сонирхол өндөртэй ч тэдний хүчин чадал бага.
- D хэсэг: Хамтарч ажиллах сонирхол бага учир нь тэд хүчин чадал бага, эсвэл огт байхгүй.

(2) Богино жагсаалт гаргана. Ингэхдээ А хэсэгт байгаа талуудын харилцааг сайжруулах дээр хэн байх. Мөн В, С or D талуудыг та болон А талтай харилцаагаа сайжруулахад дэмжих талууд гэдгээр ангилах?

30+ мин.

Ажилд өргөдөл гаргах

CV ЭСВЭЛ ТОВЧ НАМТАР УУ?

Differences Between a CV and Resume

Category	Curriculum Vitae	Resume
What is it?	A full list of your professional and educational history.	A selection of your experience and skills that are most pertinent to the advertised position.
How long is it?	May be many pages; length is not important.	Usually one page only for entry-level positions. Multiple pages may be appropriate for more advanced or research-oriented positions.
When do you use it?	Used for academic positions and research positions in government and industry.	Used for every other type of job outside of academia and research science.
Do you include your publications?	A full list of publications is essential.	Even a partial list of publications is rarely included.
How important is style and layout?	Content is what matters most. As long as material is clearly presented, style doesn't matter that much.	Style and content are both important. Bad style is a liability.
Are references listed?	Typically references are listed at the end of the CV.	References are not listed on a resume. If requested, you may submit a separate list of relevant references.

Source: N.N.

Сайн CV бичих 5 үндсэн зарчим

Source: http://pixabay.com/p-34546/?no_redirect CC0 (15.03.2015)

Бүлгээр ажиллах: Санаа оноо гаргах

Би дараагийн ажил мэргэжлийн алхамаа хийвэл зохимжтой юу?

APPENDIX fitforcar¹

Am I fit for my next career step?

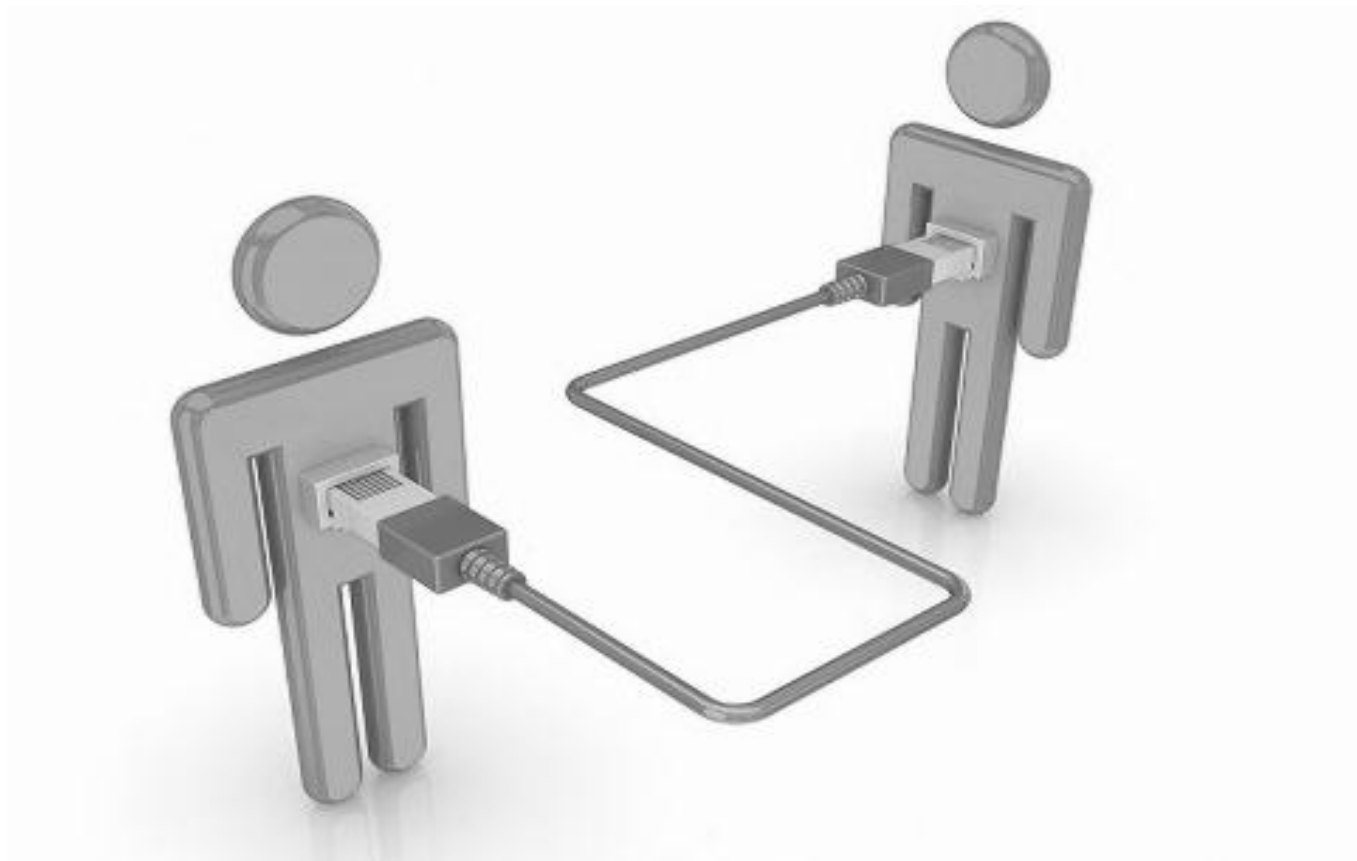
Internship or Job Search Skills

1. I can conduct research on different occupations, employers, organizations and communities.	☐
2. I know how to network to develop connections in occupations and companies that interest me.	☐
3. I know websites and other resources where jobs and internships of interest are posted.	☐
4. I use with regularity the services of the Career Guidance Desk.	☐
5. I'm able to identify and target potential employers.	☐

Command of application techniques

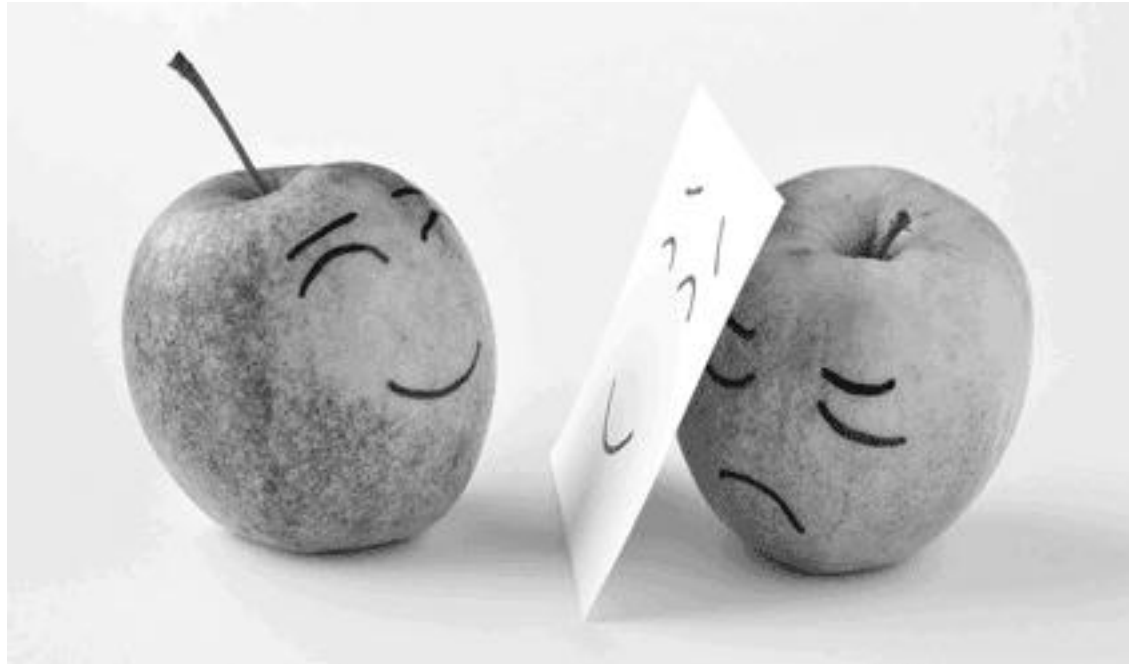
6. I can write different types of effective application letters.	☐
7. I know what papers to put in an application file.	

Ажлын тохиргоо, ажилд оруулах. Бусад сонголтууд?

Source: <http://www.iugumsoftware.com/wp-content/uploads/2013/10/2-Fuzzy-matching.jpg> (17.03.2015)

Шийдвэр гарсны дараах зөрчлийг зохицуулах

Source: <https://www.palverlag.de/Bilder/enttaeuschung.png> (16.03.2015)

Боломж багатай үйлчлүүлэгчтэй ажиллах нь

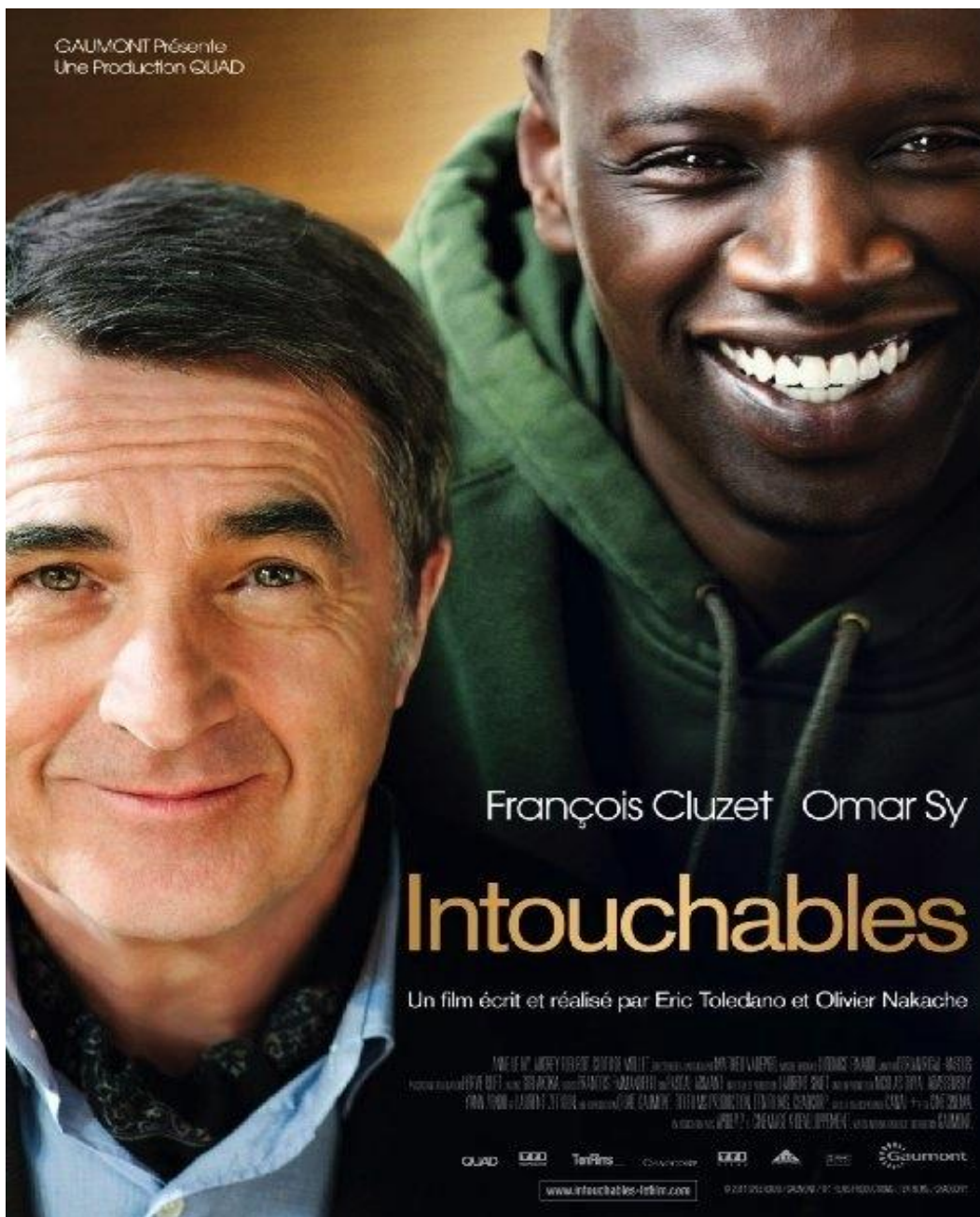
Боломж багатай үйлчлүүлэгчтэй ажиллах нь

Үндсэн шаардлагууд

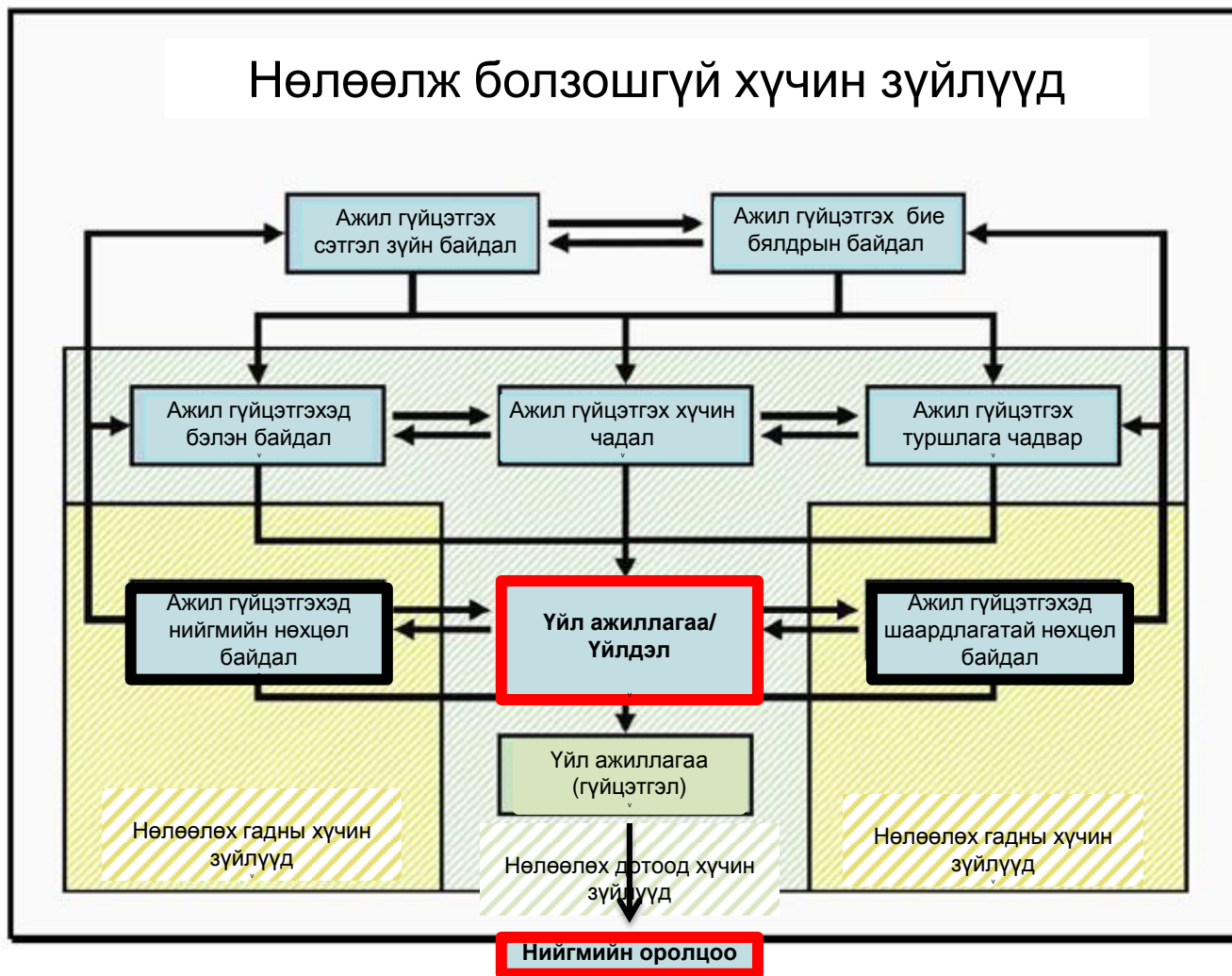
1. Үйлчилгээг өөрийн биеэр авах хүртээмжийг сайжруулах
2. Үйлчлүүлэгчдийн мэдээлэл авах хүртээмжийг дээшлүүлэх
3. Энэ бүлэг үйлчлүүлэгчийн талаар АМЧБ олгох зөвлөхийн хувьд мэдлэгээ дээшлүүлэх

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд

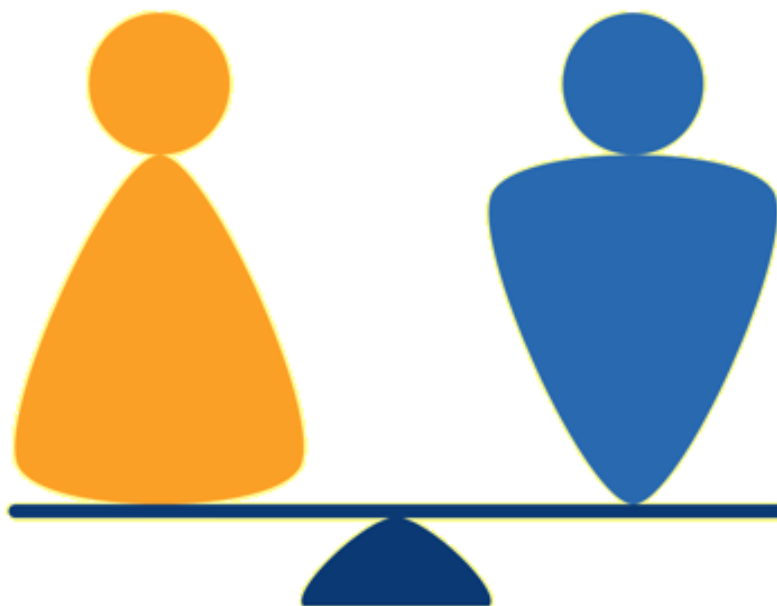

Арга хэрэгсэл

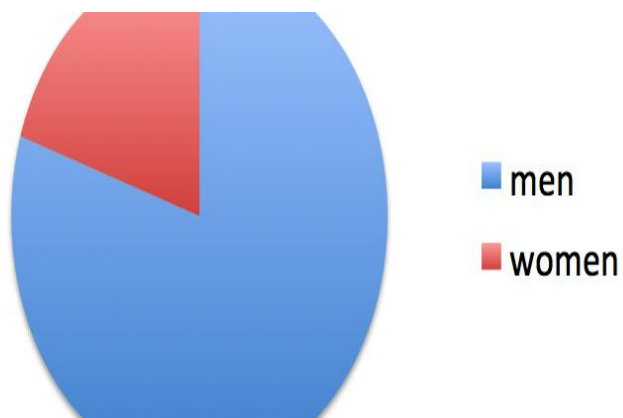
Хүйсийн мэдрэмжтэй зөвлөгөө

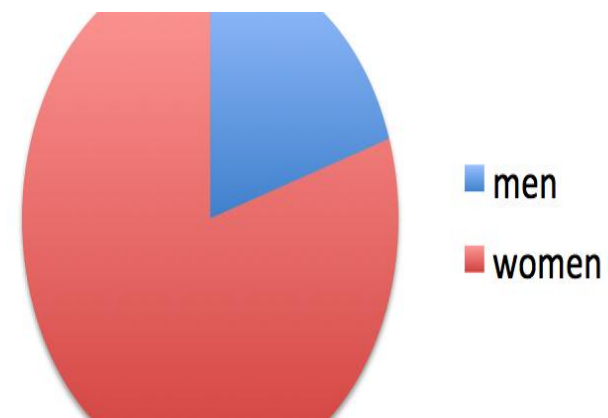
Source: <http://www.muronet.de/images/graphics/gem01.png> (17.03.2015)

Мэргэжил

“эрэгтэй” мэргэжил (80% эр./20% эм.)

“эмэгтэй” мэргэжил (80% эм./20% эр.)

Холимог мэргэжил
(ойролцоогоор 50% эм./50%эр.)

Ажигласан байдал

- Эмэгтэйчүүд эрчүүдтэй харьцуулбал ур чадвар, мэдлэг, насан туршийн боловсрол олж авахад хөрөнгө оруулалт, хамрагдах байдлын хувьд бага байсаар байна.
- Эмэгтэйчүүдийн хувьд шинэ ажилд ороход ихэнх тохиолдолд хагас цагаар ажиллах болдог.
- Эмэгтэйчүүд ихэнхдээ албан бус ажил болон гэрийн ажил хийдэг.
- Эрэгтэй давамгайлсан ажлын хувьд эмэгтэйчүүдийн цалин, хамгаалалт хамгийн бага байдаг.
- Эмэгтэйчүүд “халамжийн эдийн засагт” гол хариуцлага хүлээсэн хэвээр.
- ...
- ...

Ажигласан байдал

Эмэгтэйчүүдийн намтарч гарч буй өөрчлөлтүүд:

Эгэл жирийн амьдарлаас төрөл бүрийн байдал:

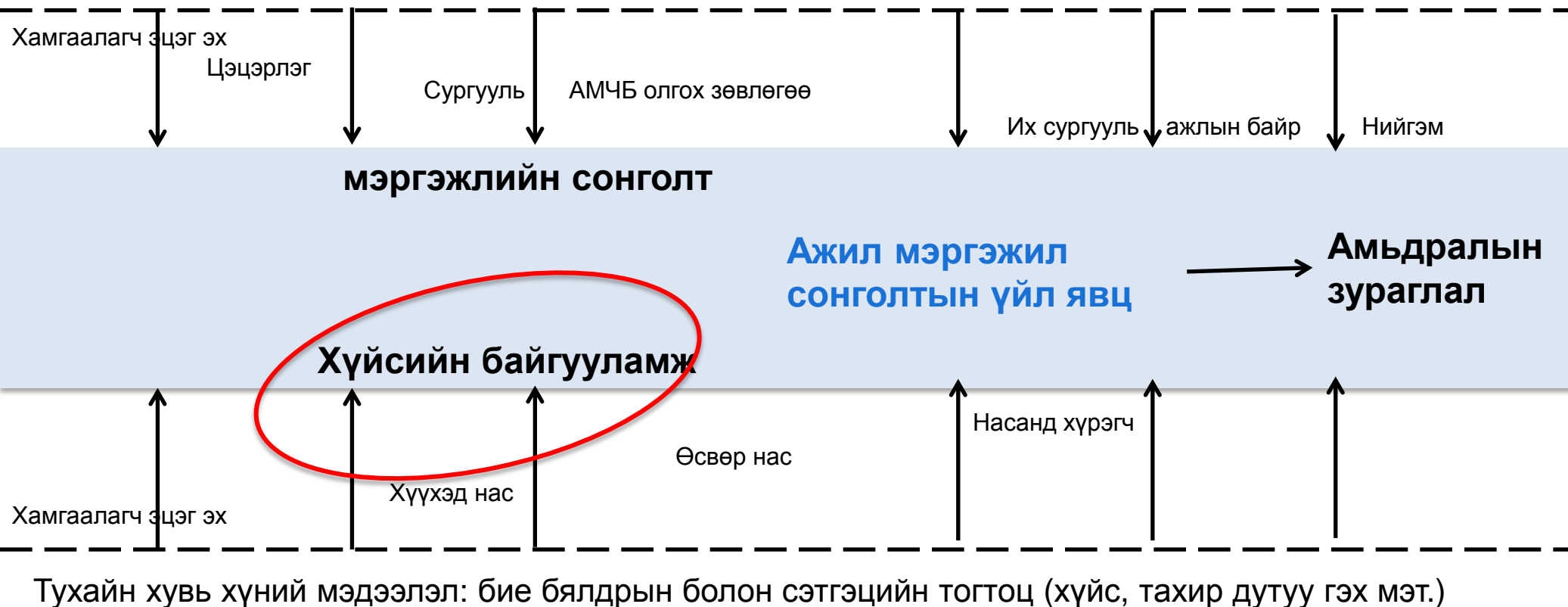
- Эгэл жирийн амьдарлын дүр зураг: гэрлэлт (болон гэр бүл)
- Хосмог амьдарлын дүр зураг: гэрлэлт (болон гэр бүл) ба мэргэжил
- Төрөл бүрийн амьдарлын дүр зураг: мэргэжил, ажил, карьер; гэл бүргүй, гэрлээгүй, хамтран амьдрагчгүй

Яагаад ийм байна гэж?

- “Ямар нэгэн зүйл зах зээлийн гадна байна уу дотор байна уу (...) хамаагүй үргэлж өөрийн гэсэн үнэ цэнийг агуулж байдаг. Хэрэв ямар нэгэн зүйл зах зээлийн гадна оршиж байна гэдэг нь тухайн зүйл хэтэрхий их үнэ цэнэтэй байдаг учир зах зээл дээрх бусад зүйлийн адил солилцоход боломжгүй байдаг гэж ойлгогдоно; хэрэв зах зээл дээр үнэ ханш нь тогтоогдсон бол зах зээлээс гадуурх бүх зүйл үнэ цэнэгүй гэсэн үг” (Patricia Williams, 1991)
- Ажил мэргэжлийн сонголт гэдэг нь өөрийн үйл ажиллагаа болон нийгмийн бүтцийн нөхцөл байдлын хоорондын харилцаанаас үүссэн үр дүн юм.
- ...
- ...

(ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН) ажил мэргэжлийн сонголт

Нийгмийн байдал; боловсролын систем; хүйсээр ялгагдах мэргэжлийн боловсрол болон хөдөлмөрийн зах зээл

„Хүйс гэдэг бол нийгмийн байгууламж болон бусдыг зааж чиглүүлэгч.“

(Nissen et al. 2003)

„цалингийн тэгш
эрхийг нэг мөсөн
шийдэх, [...] АНУ-ын
эмэгтэйчүүдэд хүний
эрхийг тэгш болгох
цаг болсон.“
(Patricia Arquette)

Source: <http://www.promicabana.de/wp-content/uploads/2015/02/Patricia-Arquette-Oscars-2015-Rede.jpg> (17.03.2015)

Ялгаварлан гадуурхалт, түүний хэлбэрүүд

- Шууд
- Шууд бус

- Хувь хүний
- бүтэцтэй

- Хөндлөн
- Босоо

Бод доо!

Нарийн бичигч
 Манай баг ажлын ачаалал даах чадвартай 20-30 насны эмэгтэй хүнийг нарийн бичгийн ажилд авна. Англи болон Испани хэлний өргөн мэдлэгтэй, ажлын арвин туршлагатай байх шаардлагатай.

MEDIZIN & GESUNDHEIT

Fachklinik Schleureit –
 Rehabilitationseinrichtung für suchtkranke Frauen und deren Kinder gGmbH

Haben Sie Interesse an der Arbeit mit suchtkranken Menschen? Sind Sie an neuen Konzepten interessiert? Dann bewerben Sie sich doch. Wir suchen für unsere Rehabilitationseinrichtung für suchtkranke Frauen und deren Kinder in Wegscheid unbefristet und in Vollzeit

- **Diplom-Psychologe/-in, Diplom-Sozialpädagoge/-in, Sozialarbeiter/-in mit (abgeschlossener) therapeutischer Zusatzausbildung**

Wir bieten unseren Mitarbeiterinnen die Mitbenutzung der klinikinternen Kindertagesstätte an. Sie finden einen Arbeitsplatz in einem der schönsten Urlaubsgebiete Deutschlands (Bayerischer Wald). Unser junges, innovativ arbeitendes Team freut sich auf Ihre neuen Impulse. Wir bieten leistungsgerechte Bezahlung mit den üblichen Sozialleistungen.

Senden Sie Ihre aussagekräftigen Bewerbungsunterlagen an:
Fachklinik Schleureit gGmbH, Dr. phil. Volker Barth, Schleureit, 94110 Wegscheid; v.barth@fk-schleureit.de

Online-Stellenmarkt

Weitere Jobs in

VERWALTUNG & MANAGEMENT

Bathildisheim e.V.

Der Bathildisheim e.V. mit Sitz in Bad Arolsen ist in den Arbeitsfeldern Förderschule, Kinder- und Jugendwohnen, Berufsbildungswerk, Werkstatt für behinderte Menschen, Heilpädagogisches Wohnen und Offene Hilfen tätig. Im Unternehmen sind etwa 800 Mitarbeitende an verschiedenen Standorten in Nordwaldeck und Kassel beschäftigt.

Zum 01.08.2014 ist die Stelle

Bereichsleiter (m/w) Zentrale Fachdienste

zu besetzen. Der Geschäftsbereich Zentrale Fachdienste ist ein interner Dienstleister mit derzeit etwa 60 Mitarbeitenden in den Bereichen Medizin/Pflege, Psychologie, Ergo- und Physiotherapie und Sozialpädagogik. Es werden beratende und therapeutische bzw. pflegerische Leistungen erbracht. Das überregionale Fort- und Weiterbildungsprogramm Bathildisheim wird vom Zentralen Fachdienst konzipiert und verantwortet.

Ihr Profil

- Hochschulabschluss in Psychologie, Pädagogik oder einem verwandten Fach
- Zusatzqualifikation im Bereich Management erwünscht
- Fachliches und unternehmerisch-kaufmännisches Denken und Handeln
- Führungserfahrung multiprofessioneller Teams
- Strategische und konzeptionelle Gestaltungskompetenz
- Kommunikationsstärke und Präsentationssicherheit
- Ein hohes Maß an Eigeninitiative
- Kenntnisse in ICF

Unser Angebot

- Eine verantwortliche Führungsaufgabe
- Ein hohes Maß an Gestaltungsspielraum
- Vielfältige Fort- und Weiterbildungsmöglichkeiten
- Eine attraktive Vergütung und betriebliche Altersvorsorge

Bewerbungen richten Sie bitte bis **02.05.2014** an

Bathildisheim e.V. • Personalbüro

Bathildisstraße 7 • 34454 Bad Arolsen

per E-mail an: j.wrobel@bathildisheim.de • www.bathildisheim.de

Für Rückfragen steht Ihnen Jörg Wrobel unter der Tel.-Nummer 05691 899-103 zur Verfügung.

Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Wissenschaft

Die Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Wissenschaft sucht ab **01.09.2014** eine/n

Leiterin/Leiter für das Referat Hochschulmedizin

u. a. verbunden mit der Fach- und Rechtsaufsicht über die Charité

Senatsrätin/Senatsrat, BesGr. A 16 BBesG Bln bzw. außertariflich Beschäftigte

Die ausführliche Stellenausschreibung mit Angabe der Anforderungen, des Anforderungsprofils und sonstigen Hinweise im Internet der Berliner Verwaltung unter <http://www.be-stellen.de> eingesehen werden.

Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Wissenschaft

-ZS

Ганцаарчлан ажиллах Ялгаварлан гадуурхах

Танд ялгаварлан гадуурхалтанд өртөж байсан жишээ байгаа бол энэ графикайг ашиглан бодож үзнэ үү.

25 мин.

Хүйсийн хандлага

Source: <http://24punkt.de/wp-content/uploads/2012/07/baustellenschilder.jpg> (17.03.2015)

Хүйсийн хандлага

Тодорхойлолт

- Хүйс
  - Эрэгтэйлэг, эмэгтэйлэг
  - Хүйсийн хандлага гэдэг нь
    - ...
    - „Хууль эрхзүй, бодлого, хөтөлбөр гээд аль ч салбарын аль ч төвшний үйл ажиллагааны төлөвлөлтөнд эмэгтэй, эрэгтэй хүмүүстэй холбоотой байдлыг дүгнэх үйл явц юм. Энэ нь эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн аль ч талын бодол, туршлагыг улс төр, эдийн засаг, нийгмийн давхаргын бодлого хөтөлбөрийн загвар гаргах, хэрэгжүүлэх, хянах, үнэлгээ хийхэд оролцуулахад гол цөм болгох стратеги бөгөөд ингэснээр эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хувьд эрх тэгш ашигтай болох ба тэгш бус байдал үүрд үргэлжлэхгүй байх юм.“
- (<http://www.un.org/documents/ecosoc/docs/1997/e1997-66.htm>, 20.03.2015)

Бүлгээр болон ганцаарчлан ажиллах

Дараах зүйлийг бүлгээр ярилцана уу:

1. Өөр өөр хэрэгцаа шаардлагатай өөр өөр бүлэг хүмүүст ижилхэн байдлаар хандаж болох уу?
2. Тэгш эрхийн байдал эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн ялгааг таниулах, батлахад зохистой юу?
3. Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийг адилхан хэрэгцээ шаардлагатай нэг төрлийн бүлэг хүмүүс гэж таамаглаж болох уу?

15+ мин

Үүний дараа хүн бүр тус тусдаа 3 өөр цаасан дээр дараах тодорхойлолтуудыг гүйцээж бичнэ үү:

1. Миний хувьд, хүйсийн хандлага гэдэг нь ...
2. Хүйсийн хандлага гэдэг нь ... гэсэн үг биш юм
3. Энэ нь зайлшгүй шаардлагатай, учир нь ...

15+ мин.

Хүйсийн хандлага нь үлгэр жишээ өөрчлөлт

Хүйсийн хандлагын хувьд дараах өгүүлбэрүүдээс аль нь зөв гэдгийг бүлгээр ярилцана уу:

- Эмэгтэйчүүдийн талаар ярих
- Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хоорондын харилцааны тухай ярих.
- Эмэгтэйчүүдэд асуудалтай
- Эрэгтэй хүн эмэгтэй хүний оронд байсан бол адилхан л асуудалтай байх байсан
- Эмэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдийнхээ асуудалд хариуцлага хүлээх үүрэгтэй
- Эрэгтэй, эмэгтэй хоёулаа эмэгтэйчүүдийн асуудалд хариуцлага хүлээх үүрэгтэй
- Эмэгтэйчүүдийг одоо байгаа бүтцэд оролцуулах хэрэгтэй
- Хүйсийн мэдрэмжтэй бүтцийг бий болгох

20+ мин.

Хүйсийн чадамж – төвшин, үе шат

1. Хувь хүний намтрын мэдээлэл туршлагыг харгалзан хүйсийн мэдрэмжтэй байх. Үйл ажиллагааныхаа хүрээнд хүйсийн тэгш эрхийн талаар мэдээллэж байх хүсэл эрмэлзлэлтэй байх.
2. Шинжлэх ухааны үндэслэлтэй хүйсийн талаар судалгааны үр дүн дээр үндэслэн эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн амьдарлын зураглал, нөхцөл байдалд ямар төстэй болон ялгаатай тал байдаг болоод хүйсийн асуудалтай холбоотой мэдлэгтэй байх
3. Шинээр олж авсан хүйсийн асуудлын чадамжийг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа оролцуулж байх. Энэ зорилгоор шалгах хуудас, үйл явцын бүтэц, шалгуур үзүүлэлтийн материал зэрэг төрөл бүрийн давтамжтай үйл явцыг ашиглах.

Өөрийн байгууллагын хүйсийн хандлагыг өөрчлөх!

Өөрийн ажлын газрын хүйсийн нөлөөллийн хураангуй дүн шинжилгээг бүлгээр ажиллаж хийнэ үү. Өөрийн байгууллагын нөхцөл байдлыг сайн ойлгох үүднээс бусадтай санал, туршлагаа хуваалцан, өөрийн хийсэн дүн шинжилгээн дээр дүгнэлт гаргана уу.

Хариулж чадахгүй асуулт, сэдвүүд дээр дараа нь ажиллаарай.

Удирдамж болгон Хавсралт GM-г харна уу.

45 мин.

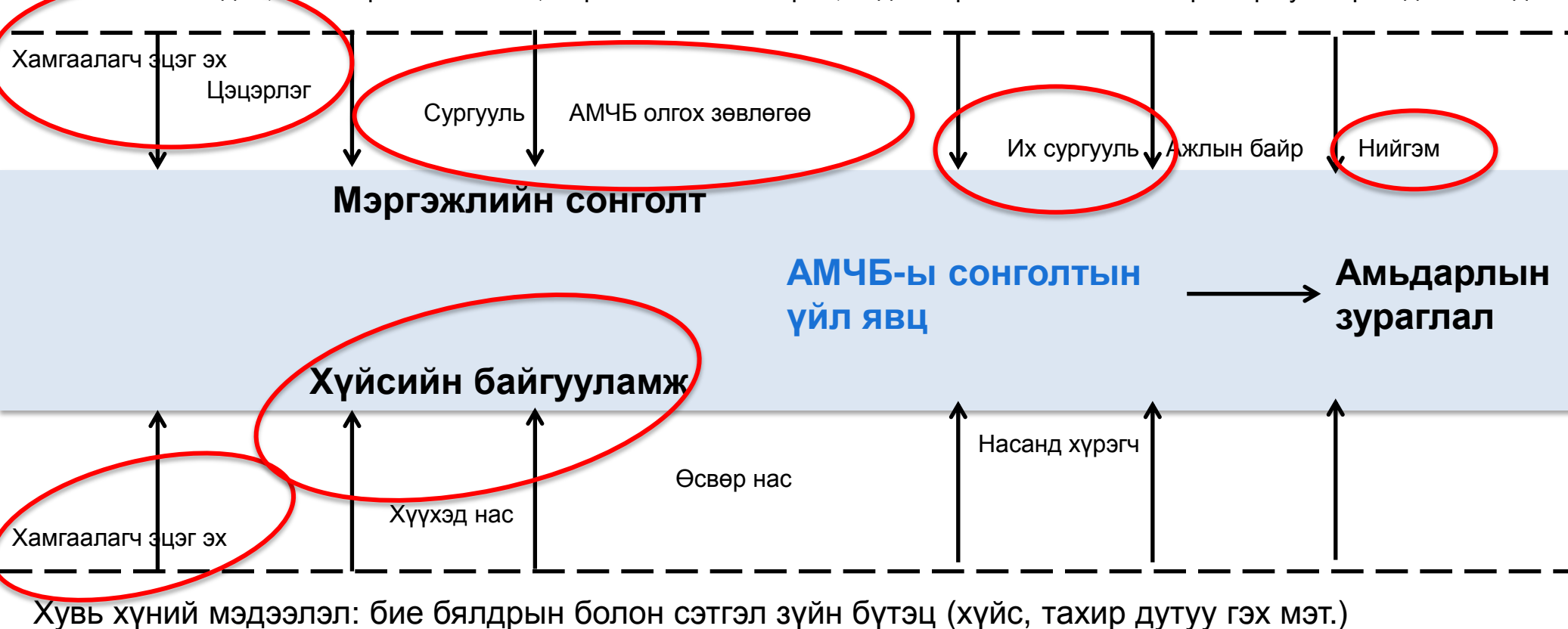

Хүйсийн ардчилсан байгууллага

- Эмэгтэй хүн аль ч төвшинд хамгийн багадаа 50%-ийг эзэлнэ.
- Албан бус сүлжээний үед эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хооронд ямар нэгэн ялгаварлан гадуурхах зүйл байхгүй.
- Ямар нэгэн ялгаварлан гадуурхал, өрөөсгөл хандлага байхгүй. Эрэгтэй эмэгтэй хүмүүсийн зан төлөвт хүйсээр болон арьс өнгөөр гадуурхахын аль нь ч байхгүй.
- Хүйсээс үл хамааран бүх ажилчид байгууллагын хувьд ижил тэгшээр тодорхойлогддог.

Зорилтот бүлэгтэй ажиллах нь Эмэгтэйчүүдийн мэргэжлийн хамрах хүрээг өргөтгөх нь

Нийгмийн байдал, боловсролын систем; мэргэжлийн боловсрол, хөдөлмөрийн зах зээлийн хүйсээр тусгаарлагдсан байдал

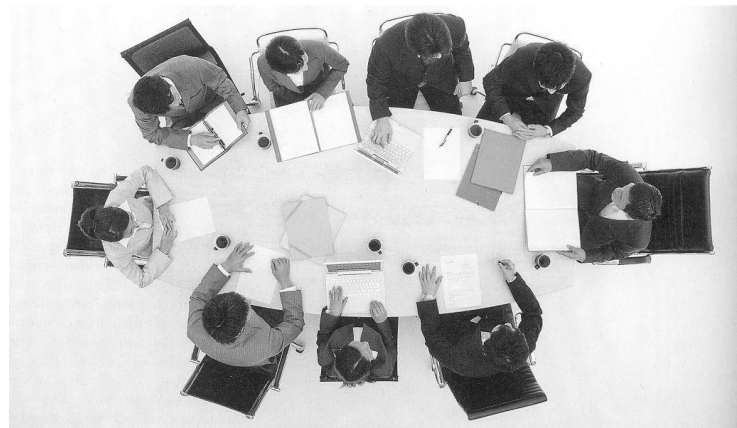

Хувь хүний мэдээлэл: бие бялдрын болон сэтгэл зүйн бүтэц (хүйс, тахир дутуу гэх мэт.)

Зорилтот бүлэгтэй ажиллах нь Эмэгтэйчүүдийн мэргэжлийн хамрах хүрээг өргөтгөх нь

Дээрх график дээрх үйл ажиллагааны талбарыг харгалзан үзээд эмэгтэй үйлчлүүлэгчийн мэргэжлийн хамрах хүрээг өргөтгөх үүднээс та яг ямар үйл ажиллагааг боловсруулсан, боловсруулж буй, боловсруулах вэ?

30+ мин.

НЭМЭЛТ туслах хэрэгслүүд

1. Ажил мэргэжлийн чиг баримжааны зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхдээ эмзэг бүлгийн хүмүүсийг ажил мэргэжлийн чиг баримжааны бодлого, үйлчилгээний загвар гаргах, төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, хяналт тавихад идэвхитэй оролцуулах стратеги боловсруулах
2. Эмзэг бүлгийн хүмүүсийн дийлэнх нь өөрийн мэддэг газарзүйн байрлалын хүрээнд ажил хайдаг гэдгийг харгалзан үзэж тухайн газрын хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллийн системийг бий болгох, шинэчилж байх.
3. ...
4. ...

Олон төрөл зүйлийн удирдлага

Source: http://www.kofa.de/fileadmin/Dateiliste/Bilder/Handlungsempfehlungen/Vollbilder/2-Unternehmen_positionieren/Diversity-Management-Vollbild.jpg (20.03.2015)

Асуулт?

.....

.....

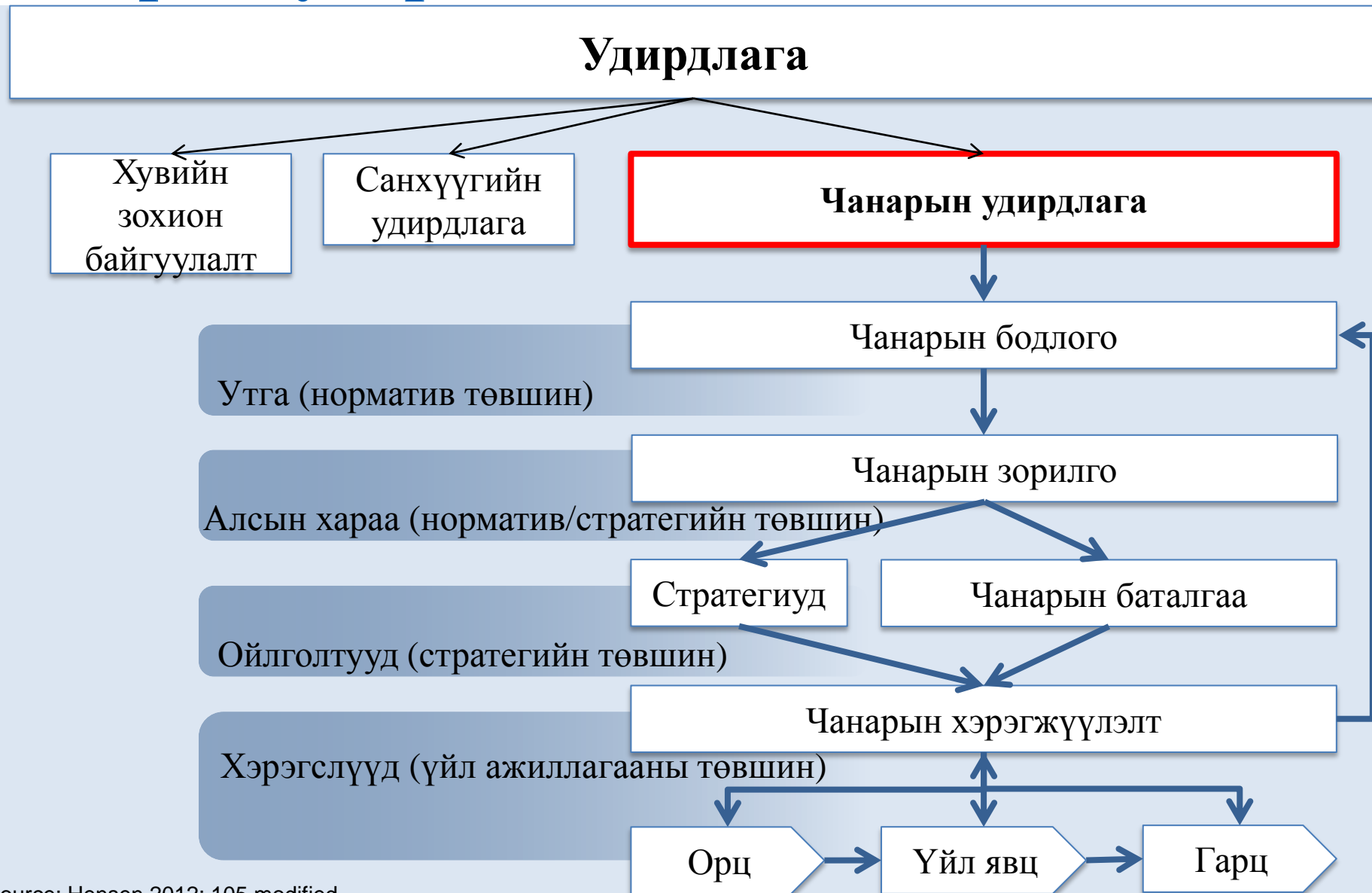
.....

.....

АМЧБ олгох зөвлөгөөний үйлчилгээний чанар

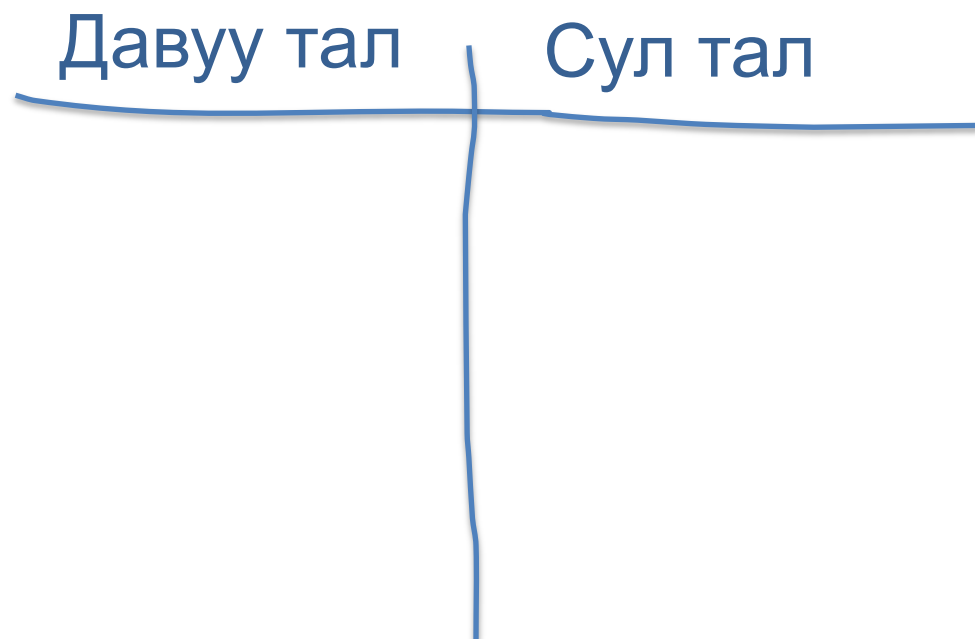
Чанарын удирдлага

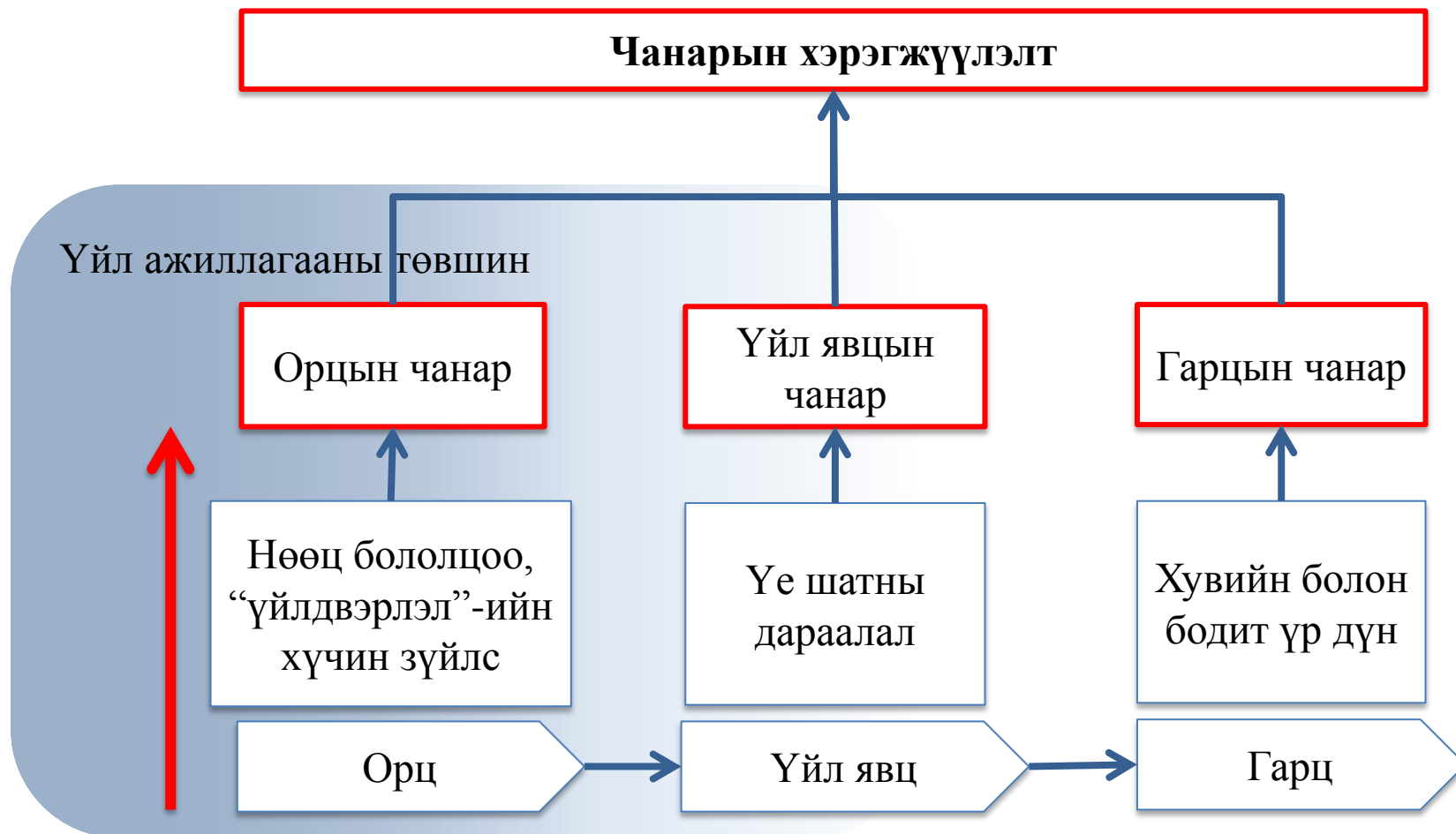
Source: Hensen 2012: 105 modified

Гол асуулт

Дүрэм журам уу эсвэл өөрийгөө зохицуулах уу?
Дээрээс доошоо эсвэл доороос дээшээ?

Чанарын хөгжил, хэрэгжүүлэлт

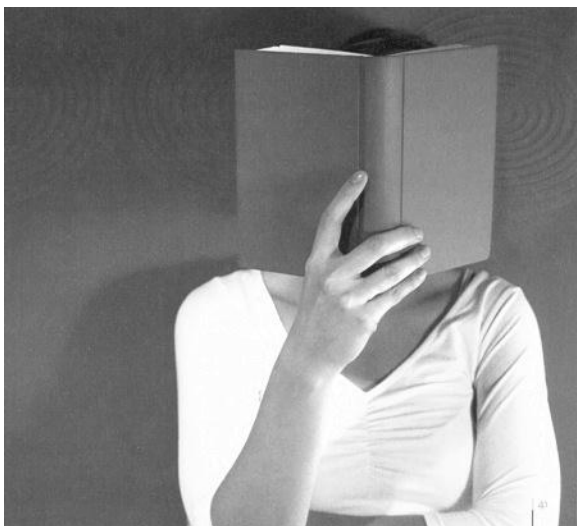

Дадлага ажил: Шалгуур үзүүлэлт

Ямар нэгэн утга, хувьсагчийн ажиглах боломжтой; “Ямар нэгэн ухагдахууны одоо байгаа байдал, эсвэл байхгүй байдлын **шинж тэмдгийг** судалж байна” (Бабби 2012)

- Тоо, ширхэг...
- Харьцаа
- Ойлголт

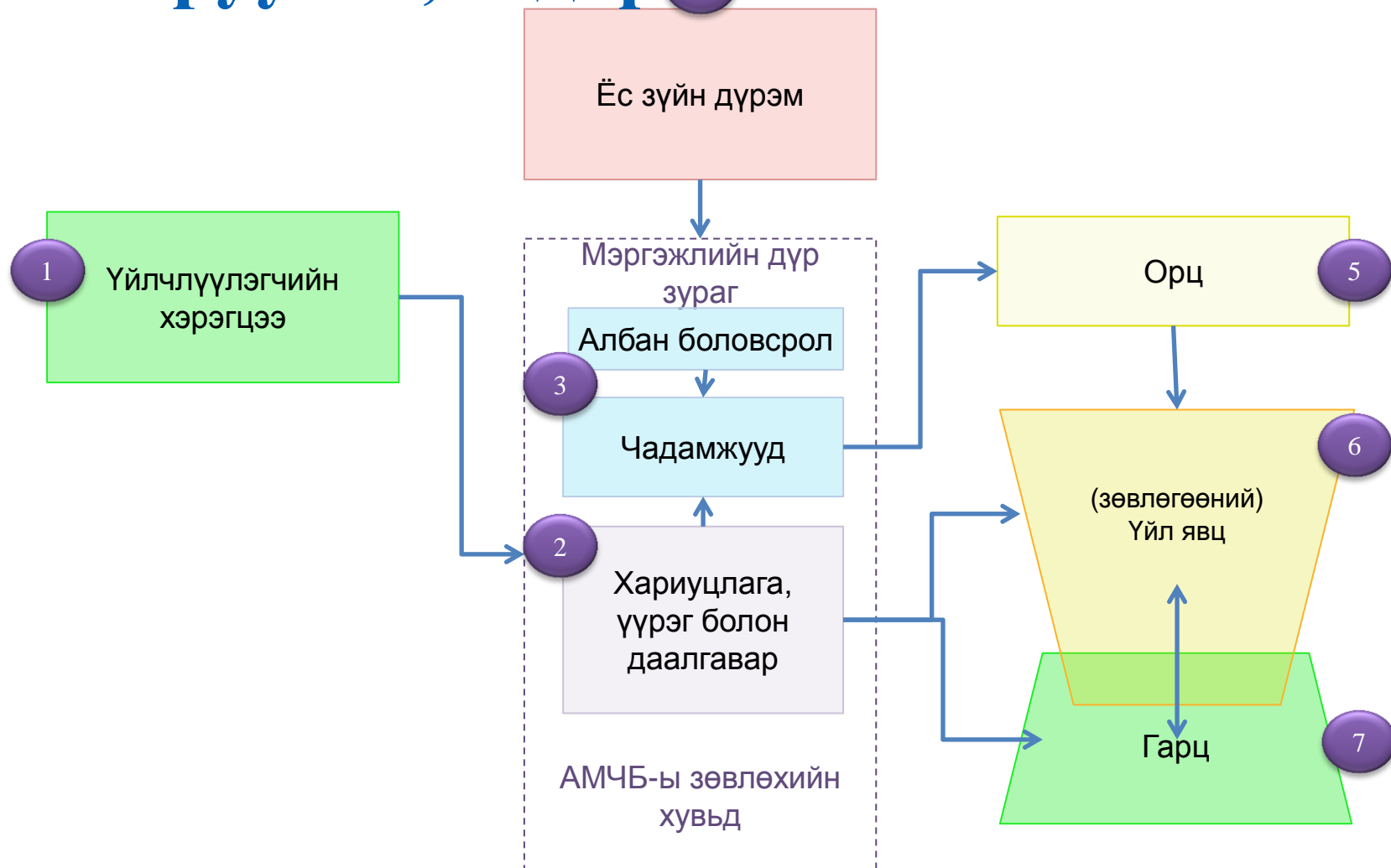
Ганцаарчлан ажиллах

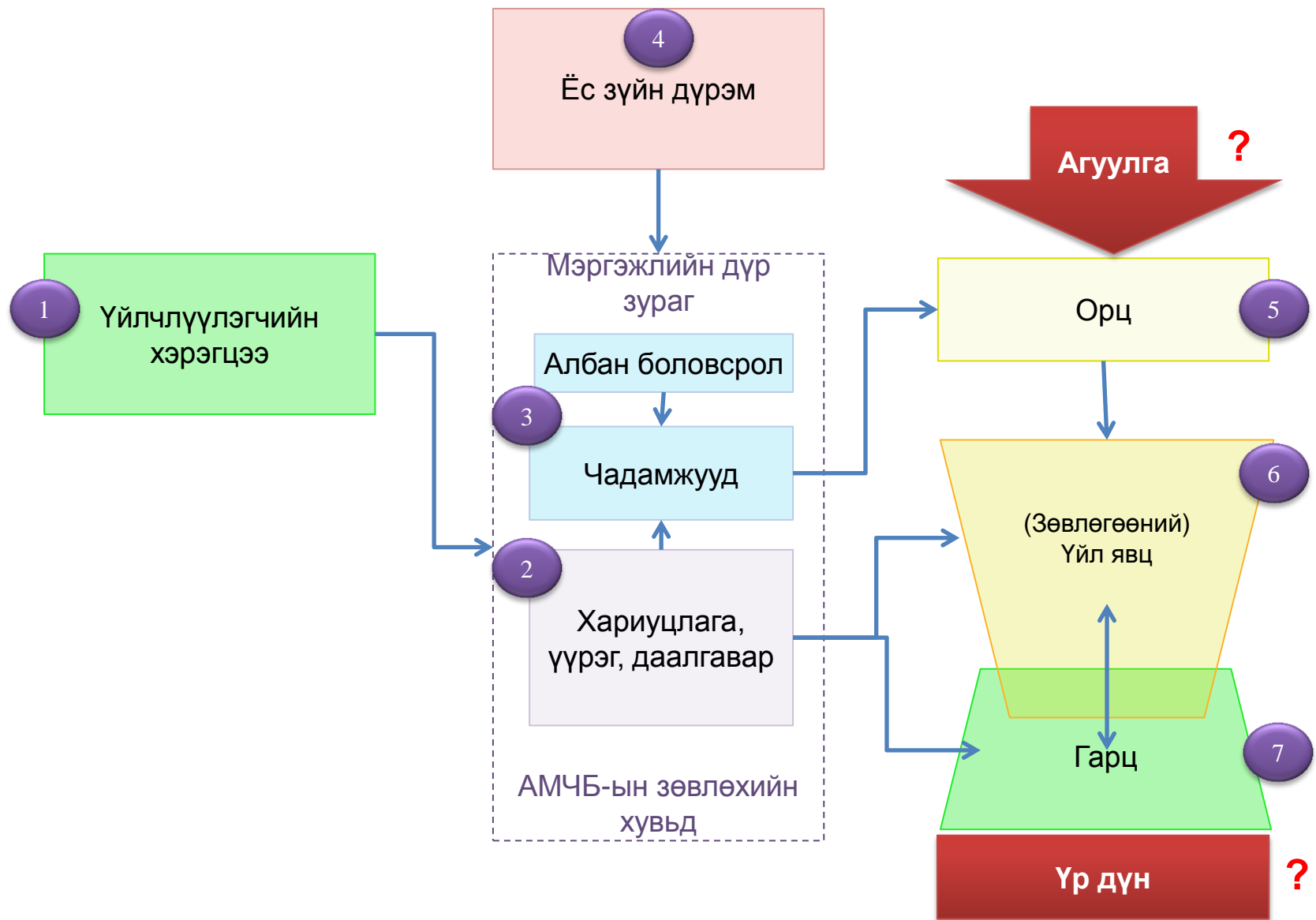

Чанар, чанарын баталгаа, чанарын удирдлага зэргийг суурь мэдлэгтэй болсны дараа эдгээрийн талаар юу сурснаа хавсралт-Q дээр дасгал ажлыг хийн шалгаж үзээрэй.

15 мин.

Чанарын стандарт, удирдамжийг боловсруулах, тодорхойлох 7 алхам

Бүлгээр ажиллах А

Та АМЧБ олгох үйлчилгээнд зориулан АМЧБ-ны зөвлөгөөний орцын чанарын стандарт, удирдамжийг боловсруулна уу.

Даалгавар:

АМЧБ олгох үйлчилгээнд зориулан АМЧБ-ны зөвлөгөөний орцын чанарын стандарт, удирдамжийн багцыг боловсруулах. Үүнийг хийхийн тулд дараах асуултуудад хариулна уу:

- АМЧБ олгох зөвлөгөө өгч эхлэх, ажил үүргээ гүйцэтгэхийн тулд танд ямар орц (орцын элементүүд) хэрэгтэй вэ?
- Эдгээр орцны ямар шинж чанарыг та болон таны үйлчлүүлэгч зайлшгүй чухал стандарт болгох вэ?

Юу олж мэдсэнээ системтэй байдлаар харуулна уу. Жишээ нь хүснэгтээр харуулах.

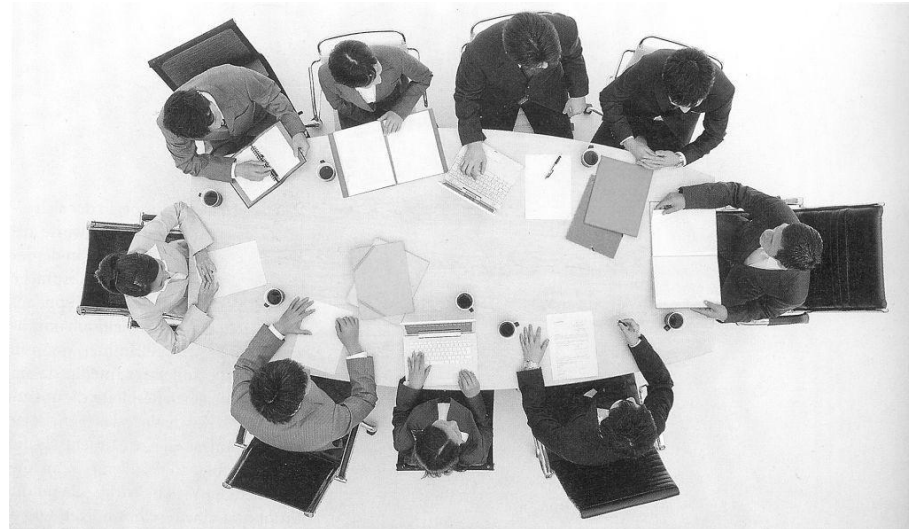
90+мин.

Бүлгээр ажиллах В

Та АМЧБ олгох үйлчилгээнд зориулан АМЧБ-ны зөвлөгөөний үйл явцын чанарын стандарт, удирдамжийг боловсруулна уу.

Даалгавар:

АМЧБ олгох үйлчилгээнд зориулан АМЧБ-ны зөвлөгөөний үйл явцын чанарын стандарт, удирдамжийн багцыг боловсруулах. Үүнийг хийхийн тулд дараах асуултуудад хариулна уу:

- АМЧБ-ны зөвлөгөөний үйл явцын хамгийн чухал үе шатууд гэвэл юу байх вэ?
- АМЧБ олгох зөвлөгөөний өөр өөр үе шатууд, алхмуудын ямар шинж чанарууд таны хувьд чухал бөгөөд үүнийг стандартчлах хэрэгтэй вэ?

Юу олж мэдсэнээ системтэй байдлаар харуулна уу. Жишээ нь хүснэгтээр харуулах.

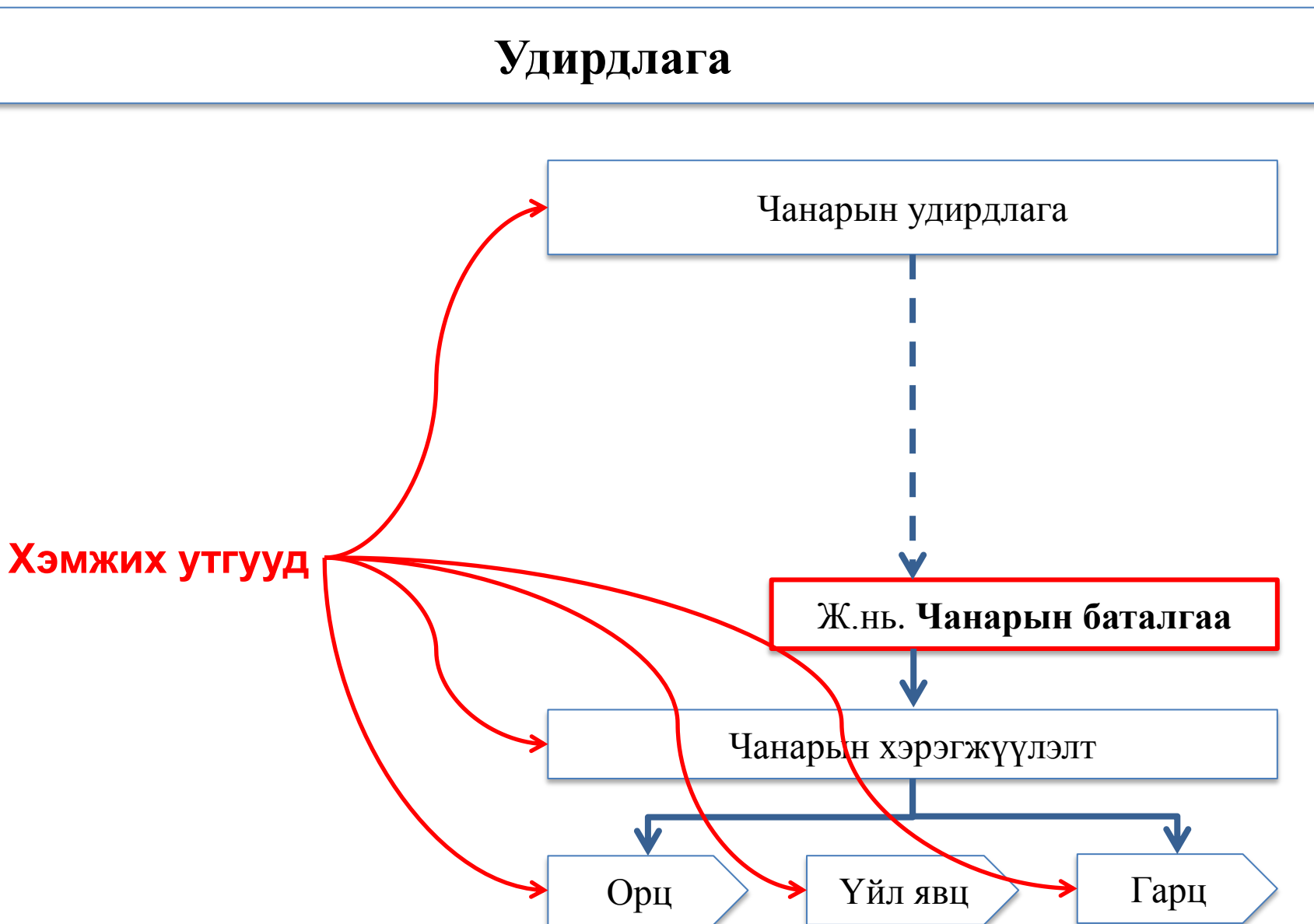
90+ мин.

Чанарын удирдлага

Source: Hensen 2012: 105 modified

Чанарын баталгаа

Асуулт?

.....

.....

.....

ҮНЭЛГЭЭ

ҮНЭЛГЭЭ

ҮНЭЛГЭЭ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

- ...

Хяналт гэж юу вэ?

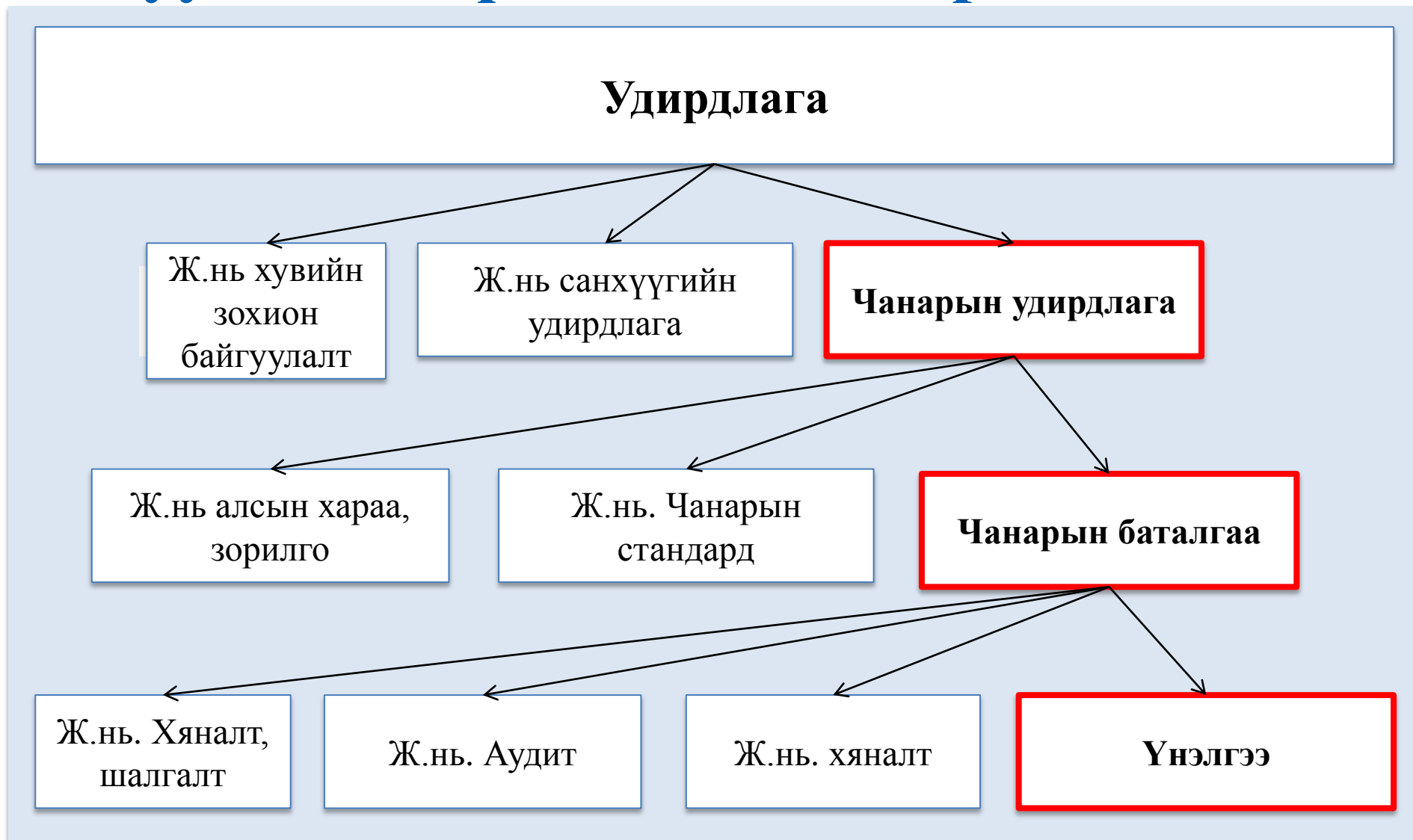
- ...

Хяналт

- ... бол байнга, үе үе хийгдэх үйл ажиллагаа
- ... бол зорилгодоо хүрсэн эсэх, төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хуваарьт үйл ажиллагааны дагуу байнгын мэдээллийг удирдлагад хүргүүлэх
- ... бол цуглуулсан мэдээлэллийн үнэлгээ биш
- ... бол шалтгааныг харгалзах үзэх талыг боловсруулахад зориулагдаагүй, мөн зорилгын талаар эргэцүүлэл үүсгэхэд зориулагдаагүй
- ... бол дээрээс нь доош нь эсвэл доороос нь дээш нь гэсэн хэрэгсэл

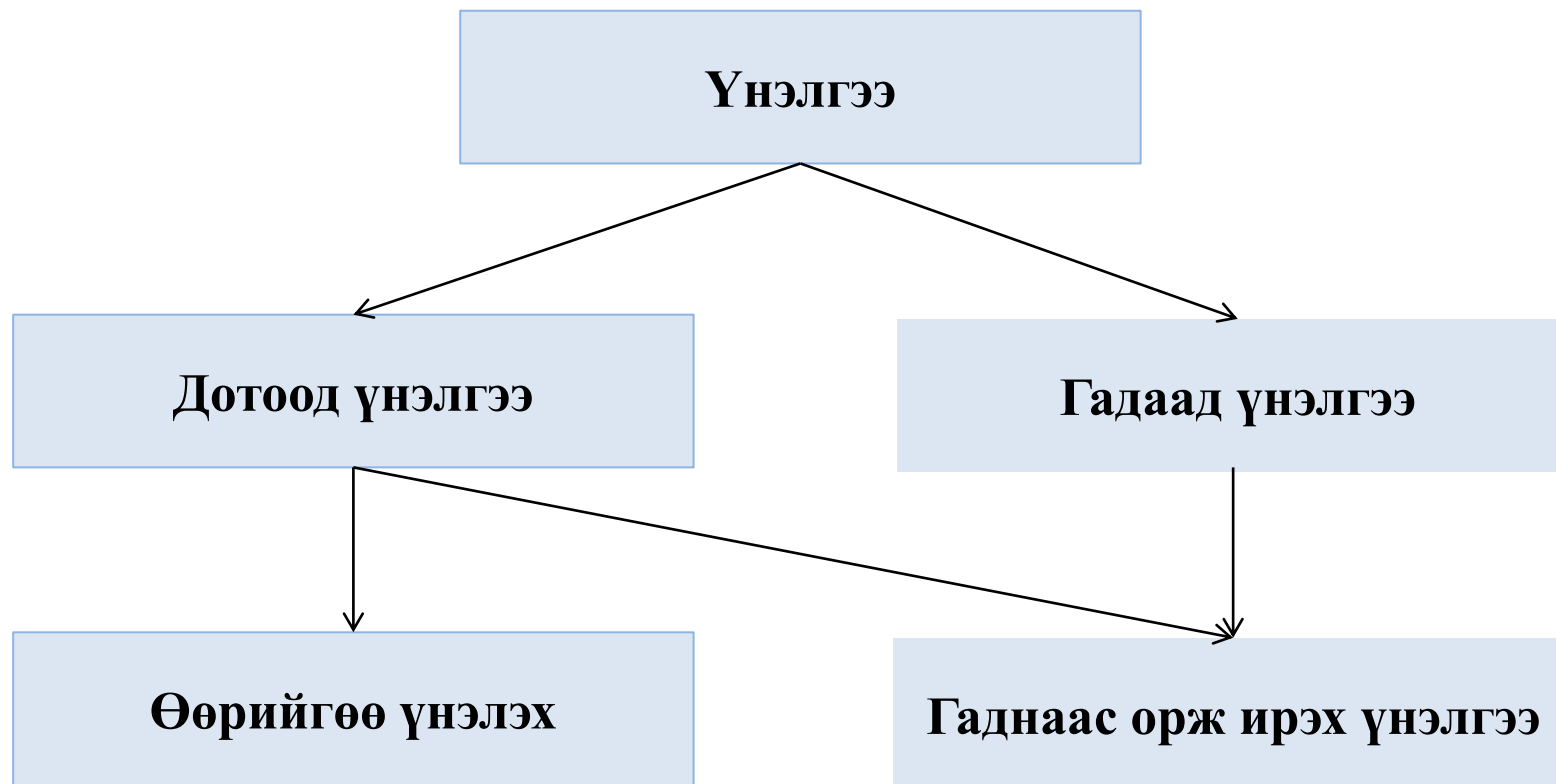
Байгууллагын үнэлгээний байршил

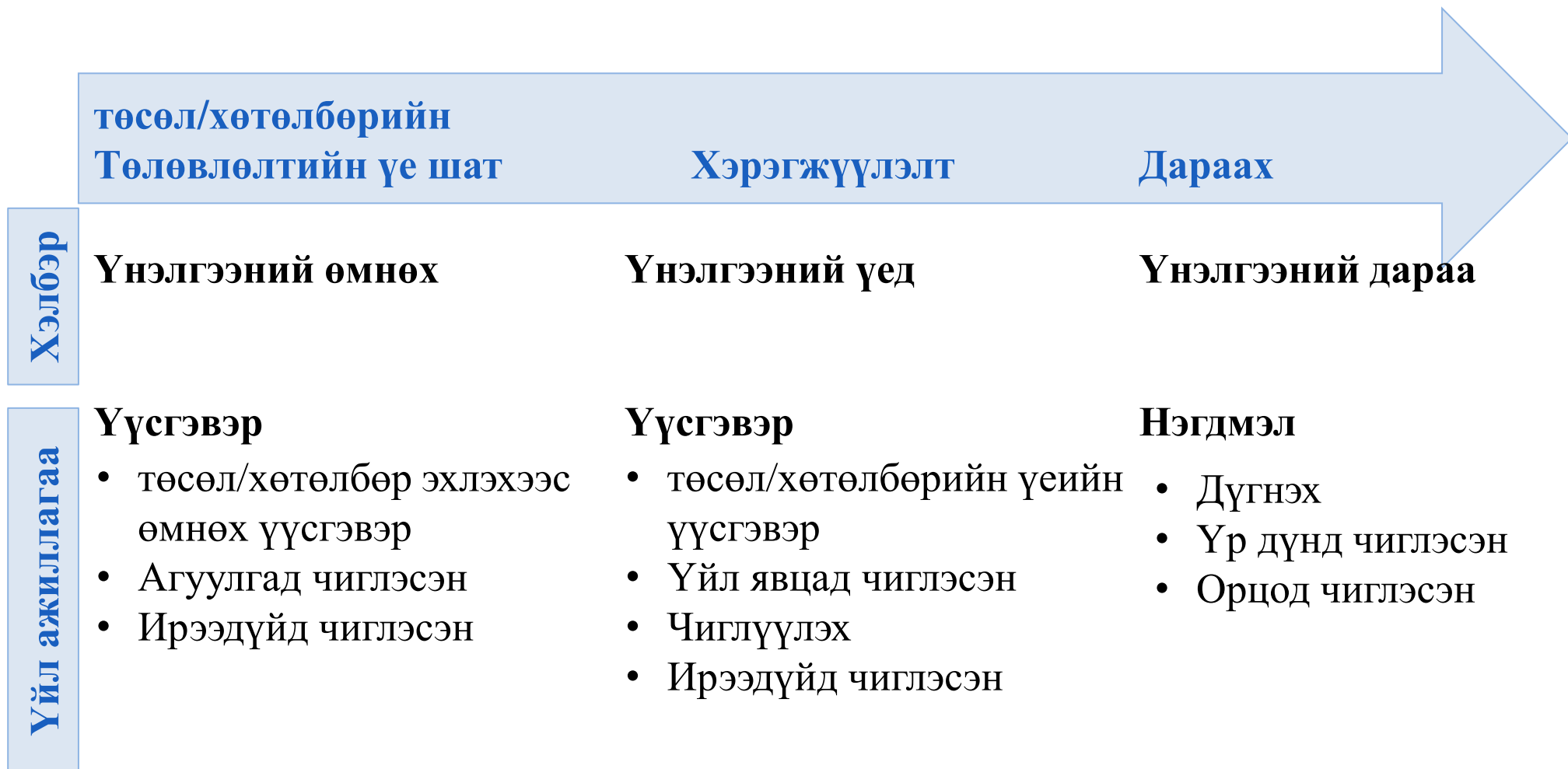
Үнэлгээний хэлбэр

...ҮНЭЛЭГЧИЙН шалгуур үзүүлэлтийн дагуу

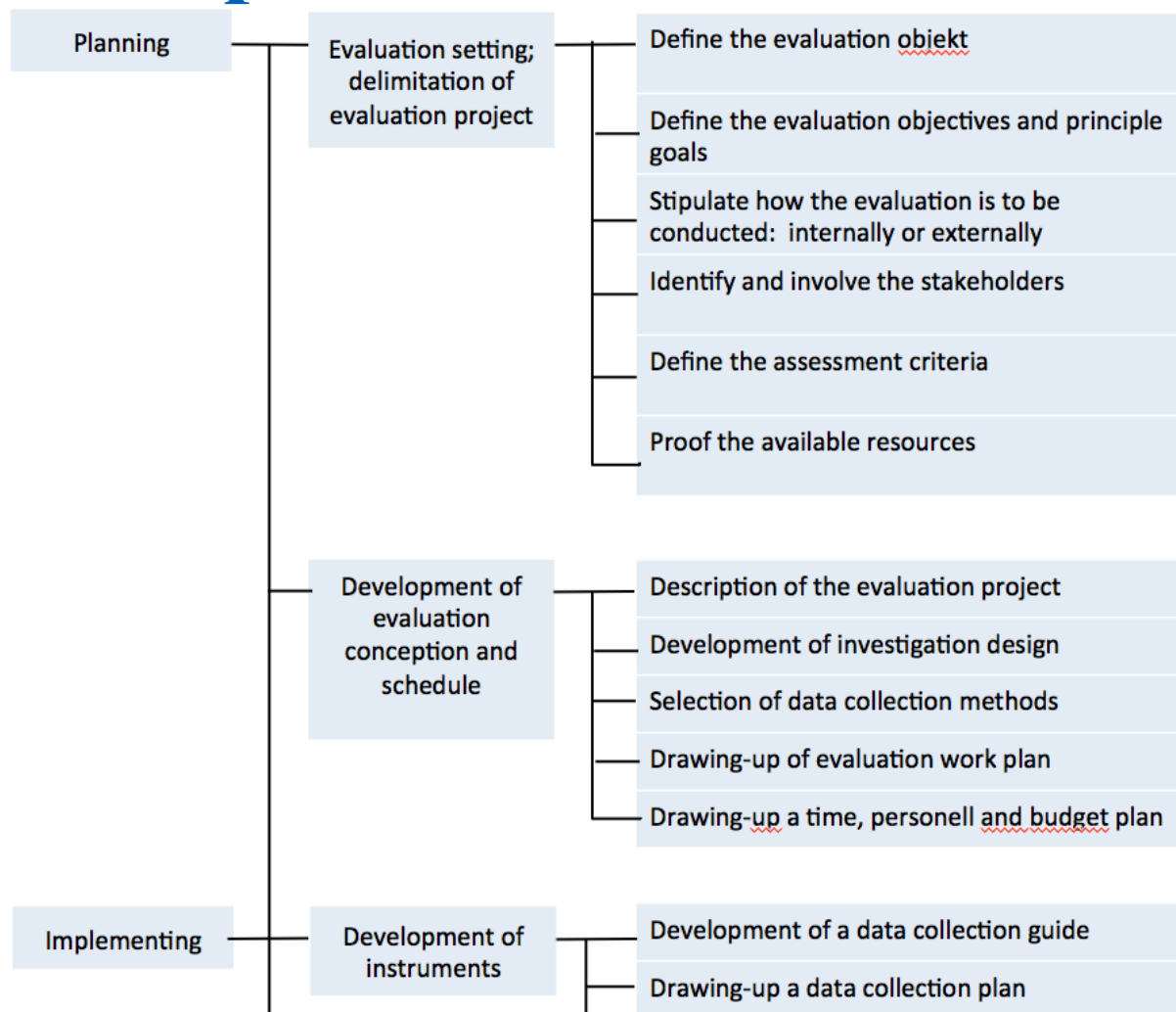

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХЭЛБЭР

...ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЦАГ ХУГАЦААНЫ шалгуур үзүүлэлтийн дагуу

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАМГИЙН БАЙЖ БОЛОХ, НИЙТЛЭГ ЗАГВАР

Source: Stockmann; Meyer 2010: 160

Go to: **Хавсралт E_Evaluation**

Зарим нэг чухал асуултууд

- Би үнэлгээний асуултаа (ойлгомжтой тодорхой байдлаар) бэлтгэсэн үү?
- Үнэлгээний асуултанд хариулахын тулд би ямар шалгуур үзүүлэлтийг ашиглах вэ?
- Хариултын чанарын хувьд ямар нэгэн хүлээлт байна уу?
- Энэ асуултын хариуг олохын тулд би ямар төрлийн мэдээлэл цуглуулах ёстой вэ?
- Хариулт зөв, хүчинтэй гэдгийг батлах ямар баримт надад хэрэгтэй вэ?
- Мэдээллийг олох боломжтой юу?
- Энэ мэдээллийг хэн гаргаж өгч болох вэ?
- Мэдээлэл цуглуулах арга техник нь оновчтой байна уу?
- Хэн мэдээллийг цуглуулж болох вэ?
- Хэрэв миний судлах/хэмжих гэж зүйлийг шууд аргаар хэмжих боломжгүй бол би үүнийг хэмжих шалгуур үзүүлэлтийг боловсруулсан бил үү?
- Эдгээр мэдээллийг хэзээ цуглуулж болох вэ?
- Энэ үнэлгээг хийхэд яг боломжтой юу?

Мэдээлэл цуглуулах удирдамж

Үйл ажиллагааны асуултууд	Хүлээлт/ таамаглалууд	Шалгуур үзүүлэлт	Энэ мэдээллийг олох боломжтой юу?	Нэх энэ асуулганд хариулж чадах вэ?	Түүвэр	Мэдээлэл цуглуулах арга техник	Мэдээлэл цуглуулах хэрэгсэл	Мэдээллийг хэн цуглуулах вэ?	Мэдээлэл цуглуулсан огноо	Хийх боломжтой эсэх?
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй
			☐ тийм ☐ үгүй							☐ тийм ☐ үгүй

Source: Meyer; Maats: 2007, modified

Бүлгээр ажиллах А

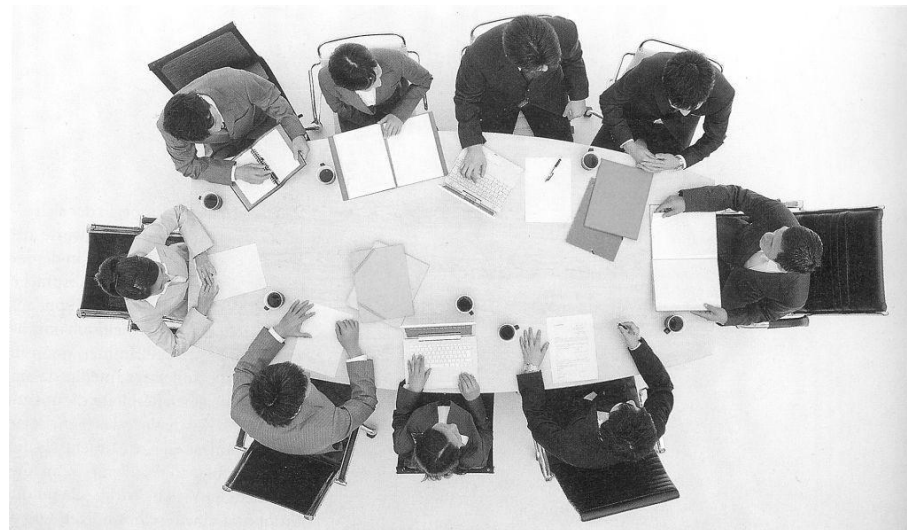
Та өөрийн АМЧБ олгох үйлчилгээний орцыг үнэлэх болно. Таны үнэлгээний асуултууд:

Эдгээр орцууд АМЧБ-ны зөвлөгөөний хамгийн үр дүнтэй байх шаардлагад нийцэж байна уу?

Та яг одоо хэрэгжүүлэлтийн үе шатанд байна гэж бодъё (Үнэлгээний хамгийн байж болох нийвлэг загварыг харна уу). Та өөрөө өөртөө хэрэгслийн багц боловсруулах гэж байна.

Даалгавар:

Дээрх үнэлгээний асуултыг тунгаан бодоод өгсөн загварын дагуу мэдээлэл цуглуулах нарийвчилсан удирдамжийг боловсруулах. Ялангуяа дараах хэсгүүд дээр анхаарна уу: үйл ажиллагааны асуултууд, шалгуур үзүүлэлтүүд, мэдээлэл олгогч, арга техник болон бусад шаардлагатай хэрэгслүүд.

90+ Мин.

Бүлгээр ажиллах В

Та өөрийн АМЧБ олгох үйлчилгээний АМЧБ олгох үйл явцыг үнэлэх болно. Таны үнэлгээний асуултууд:

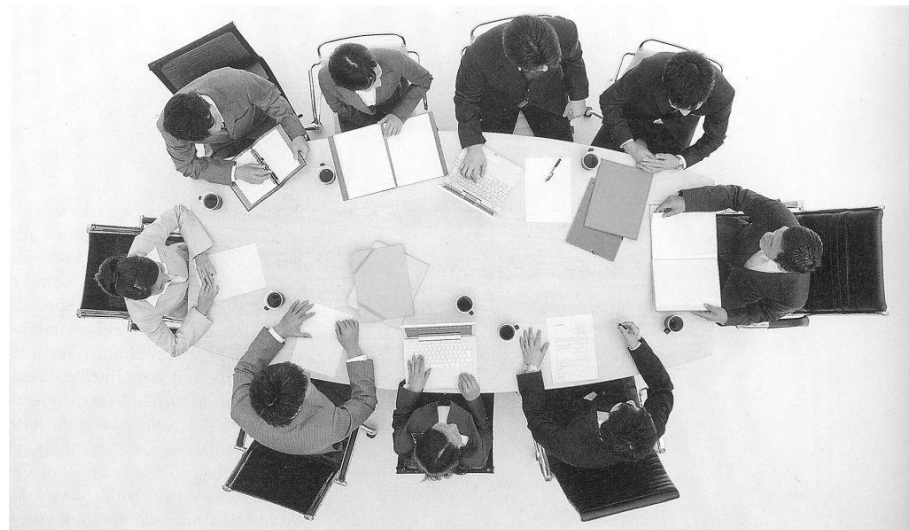
Эдгээр үйл явц АМЧБ-ны зөвлөгөөний хамгийн үр дүнтэй байх шаардлагад нийцэж байна уу?

Та яг одоо хэрэгжүүлэлтийн үе шатанд байна гэж бодъё (Үнэлгээний хамгийн байж болох нийвлэг загварыг харна уу). Та өөрөө өөртөө хэрэгслийн багц боловсруулах гэж байна.

Даалгавар:

Дээрх үнэлгээний асуултыг тунгаан бодоод өгсөн загварын дагуу мэдээлэл цуглуулах нарийвчилсан удирдамжийг боловсруулах. Ялангуяа дараах хэсгүүд дээр анхаарна уу: үйл ажиллагааны асуултууд, шалгуур үзүүлэлтүүд, мэдээлэл олгогч, арга техник болон бусад шаардлагатай хэрэгслүүд.

90+ мин.

Дасгал ажил:

Үндсэн судалгаа юу хэрэглээний судалгаа юу

Шалгуур үзүүлэлт	Үндсэн судалгаа	Хэрэглээний судалгаа
Зорилго	Мэдлэг тэлэх (онолд чиглэсэн)	Дадлага ажлыг сайжруулах (хэрэглээнд чиглэсэн)
Зорилт	Өөрийн гэсэн зорилттой	Гуравдагч талын зорилтоор
Судлах зүйл	Өөрөө чөлөөтэй тодорхойлно	Гуравдаг тал тодорхойлно
Нөөц бололцооны хангамж	Нийгмээс	Гэрээт талаас
Цаг хугацаа	Хязгааргүй	Хязгаартай
Олж авах мэдлэг	Нийгэмд зориулж	Гэрээт талд зориулж
Үр дагавар	Шинэ мэдлэгийг бий болгох	Оролцогч талуудад
Хэрэглээ	Бүх хүн	Гэрээт болон оролцогч тал
Үр дүн	Тайлбайрлах	Тайлбарлах, дүгнэх
Онцгойлсон байдал	Үнэн бодит байдал	Хэрэглээний байдал
Ерөнхийлчлөх байдал	Өндөр	Бага
Агуулга	Асуудалгүй байх дүрэм	Улс төрийн мэдрэмжтэй

Зорилго

Дадлага ажлыг сайжруулах-даа:

- Мэдлэг олж авах
- Хяналт шалгалт хийх
- Боловсруулах,
хөгжүүлэх
- хуульчлал

ҮНЭЛГЭЭНИЙ арга замууд

... Губа, Линколн (1989)-ы үе шатны хэв шинжийн жишээг ашиглан

I үнэлгээний үе:	хэмжилт
II үнэлгээний үе:	тодорхойлолт
III үнэлгээний үе:	шалгалт, дүгнэх
IV үнэлгээний үе:	оролцоо/тохиролцоо

Асуулт?

.....

.....

.....

Санал хүсэлт

Source: <https://www.flickr.com/photos/78036991@N02/galleries/72157630265129496/> William Arthur (25.03.2015)

As a federal enterprise, GIZ supports the German Government in achieving its objectives in the field of international cooperation for sustainable development.

Published by
Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Registered offices, Bonn and Eschborn, Germany

“Cooperative Vocational Training in the Mineral
Resource Sector Program (CVT)”

Labour Exchange Central Office Building – 6th floor
Chinggis Avenue, 2nd khoroo, Khan-Uul District
P.O.B. 1264 Ulaanbaatar 14251,
Mongolia

T: +976 7000 5340

F : +976 7000 5341

E mail@pirjol.de

I www.giz.de

Responsible
N.N.

Author
Constantin Lucian Pirjol

Photo credits
see sources

Layout
Constantin Lucian Pirjol